

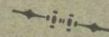
ΚΛΕΙΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

Εκδιδόμενον δις τοῦ μηνός

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ

Τυπογραφεῖον ἡ «Μελλοσα»

Ἐκαστον φυλλάδιον Μεταλ. 8.

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

Τόμος Αος
ἌΡΙΘ. 7

Εν Σμύρνῃ ἔτησίᾳ Α. ὁθ. 1)2 | Ἐντὸς τοῦ Κράτους Μετζ. 3 | Ἐξωτετικοῦ
» ἑξάμηνος » » 1)4 | Ἐξάμηνος » 11)2 | » ἑξάμηνος » 8

Φρ. 15
» ἑξάμηνος » 8
ΕΤΟΣ Α΄
1)14 Μαρτίου 1909

ΒΑΡΑΒΒΑΣ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΓΟΛΓΟΘΑ

(Ἰστίσεις τοῦ ὠραίου ἔργου ὁ «Βαραβῆς» τῆς περιφήμου Ἀγγλίδος συγγραφέως,
ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Μαρία Κορέλλη).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ελαφρὸν μειδιάμα διέστειλε τὰ χεῖλη τοῦ Πιλάτου. Εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας του εθαύμαζε τὸ ἔξογον σωματικὸν καὶ ἠθικὸν θάρρος τοῦ Ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἠδύνατο μὲ τόσην τόλμην νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὸν τὸν Ναὸν τοῦ Κυρίου καὶ ἐκεῖ δημοσίᾳ νὰ καταγγείλῃ τὴν ὑποκρισίαν εἰς αὐτὸν τὸν τύπον, ὅπου περισσύτερον ἐξησκείτο αὕτη.

— Σὰς λέγω, εἶπεν ἀποφασιστικῶς, δὲν εὐρίσκω ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἠμάρτησεν εἰς τι ἐκ τῶν ὄσων τὸν κατηγορεῖτε. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι δὲν ἔκαμε τίποτε κακὸν ὁ νέος αὐτός, ὁ κηρύττων πρὸς τοὺς πτωχοὺς, τίποτε ἄξιον θανάτου. Διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἔχετε συνήθειαν κατὰ τὸ Πάσχα ν' ἀπολύετε ἓνα κατὰδικον θὰ σὰς ἀπολύσω αὐτόν.

— Ο λαὸς θὰ σέ ξεσχίση, Πιλάτε, διὰ τοιαύτην ἀπρεπῆ πράξιν, ἀνέκραξεν ὁ Καίσαρος ἐν πυρετῶ. Δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος, ἐὰν ἀπολύσῃς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. Ἐκτὸς τούτου ζητοῦν τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Βαραβῆ, ὁ ὁποῖος ἔμεινεν εἰς τὴν φυ-

λακίην πλέον τοῦ ἔτους, καὶ ὅστις διέπραξε τὸ ἔγκλημα, ἐφόνευσε δηλαδὴ τὸν Γαβριάν, ὑπὸ τὸ κράτος στιγμιαίου θυμοῦ, ἐπειδὴ ἔμαθεν ὅτι ἠγάπη τὴν Ιουδίθ, τὴν ὠραίαν κόρην τοῦ Ισκαριώτου διὰ τὴν ὁποίαν ὡς φαίνεται ὁ Βαραβῆς ἠσθάνετο ἔρωτα ἔμμανῆ. Διέταξα καὶ τὸν ἔφερον ἐδῶ καὶ περιμένει ἐκεῖ κάτω ὑπὸ συνοδείαν ἔτοιμος νὰ ἐλευθερωθῇ.

— Κακὰ ἐτοιμάζετε, ἀπήντησε θυμωθεὶς ὁ Πιλάτος διότι μὰ τοὺς Θεοὺς, θὰ σταυρωθῇ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ καταδικασθῇ ὁ ἀβλαβὴς αὐτός Ναζωραῖος καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ Βαραβῆς ὁ κκοῦργος, ὁ στασιαστής. Εγὼ ὁ ἴδιος θὰ ὀμιλήσω εἰς τὸν λαόν καὶ θὰ τοῦ παραδώσω ἐλεύθερον ἐκεῖνον ὃν καλεῖ «Βασιλέα τῶν Ιουδαίων».

Καί, ἐγερθεὶς τῆς ἑδρας του, ἠτοιμάσθη νὰ κατέλθῃ τοῦ δικαστηρίου. Ἐν τῶ μεταξὺ γέρων τις, μέλος τοῦ Συνοδρίου, ἐπλησίασε καὶ μὲ συμβιβαστικὸν ὄφος ὀμίλησε πρὸς τὸν Πιλάτον :

— Πίστευσέ με, ἄξιε Πιλάτε, ὅτι δὲν πράττεις

πολύ σωφρόνως εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Διατὶ χάριν ἐνὸς προσώπου θέλεις νὰ προσβάλης τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν λαόν. Ἐνὰς ἄνθρωπος στάσιαστὴς καὶ δολοφόνος, καθὼς ὁ Βαραββᾶς, εἶναι ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνος ἀπὸ τὸν διδάσκαλον αὐτὸν τῶν νέων θεωριῶν, ὁ ὁποῖος κατῴρωσεν, ἐπειδὴ ἔχει ἐξωτερικὴν ὠριμότητα, νὰ ἐπιβληθῆ καὶ ἀγωνίζεται ὅπως ἀποφύγη τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης. Σὺν αὐτὸν ὑπάρχουν πολλοὶ ξένοι περιπλανώμενοι ἐξ Αἰγύπτου, οἵτινες δι' ἐπιβάλλοντος παρουσιαστικοῦ καὶ ὑπεροχῆς τινος εἰς τὴν ὁμιλίαν κατορθώνουν νὰ πείσουν τοὺς ἀπλουστέρους εἰς τὰς ὑπερφυσικὰς τῶν δυνάμεις. Αὐτὸς ἀκόμη ὁ Βαραββᾶς εἶχε προσλάβει τὴν αὐτὴν στάσιν, ὅταν ἐρρητύρευε πρὸς τὸν ὄχλον, ἐθεθίζων τοὺς ἀέργους καὶ δυσηρεστημένους εἰς στάσιν καὶ ταραχάς, διότι ἐδιάβασε πολλὰ βιβλία καὶ ἀπέκτησε κάποιαν εὐγλωττίαν.

Ὁ πλάνος ὅμως αὐτὸς Ναζωραῖος ἔχει ἀποθρασυνθῆ ὑπὲρ τὸ δέον. Εἰκέρυξεν, ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νὰ διέλθῃ κάμηλος δι' ὀπῆς βελόνης παρὰ νὰ εἰσέλθῃ πλοῦσιον, εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν! Τὸ ὅποιον σημαίνει ὅτι οὔτε αὐτὸς ὁ Καῖσαρ θ' ἀποφύγη τὴν κόλασιν. Πρόσεξε, Πιλάτε, ὁ οἶκτος εἶναι ὠραῖον πρᾶγμα, ἀλλὰ μὴ λησμόνει συγχρόνως καὶ τὸ δίκαιον!»

— Πάρτε τον λοιπόν, εἶπεν ὁ Πιλάτος, καὶ δικάσατέ τον κατὰ τοὺς νόμους σας.

— Δὲν εἶναι νόμιμον νὰ καταδικάζωμεν ἡμεῖς εἰς θάνατον ἀπάντησεν ἀγερώχως ὁ Καϊάφας. «Σὺ εἶσαι ὁ ἡγεμῶν, καὶ πρὸς σέ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ν' ἀτενίζωμεν διὰ τὴν ἀπομονὴν τῆς δικαιοσύνης». Τὴν στιγμὴν ἐκείνην διέκοψε τὴν ὁμιλίαν ἡ ἐμφάνισις νεανίου πολυτελῶς ἐνδεδυμένου. Ἦτο ὁ εὐνοούμενος ἀκόλουθος τῆς συζύγου τοῦ Πιλάτου, ὅστις πλησιάσας μετὰ δειλίας ἐνεχείρισεν, ἀφοῦ πρῶτον ἐγνώτισε διὰ τοῦ ἐνὸς ποδός, εἰς τὸν ἡγεμόνα κεκαλυμμένον κύλινδρον.

Ὁ Πιλάτος ἤρπασε τοῦτον ἐν σπουδῇ, ἀνεγνώρισεν δὲ πάραυτα τὸν χαρακτήρα τῆς συζύγου του. Ὅτι ἔγραφεν εἰς τὸν σύζυγόν της εἶχεν ἀπλῶς ὡς εἴης:

«Μὴν ἀνκλιθῆς εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν δίκαιον τοῦτον ἄνθρωπον, διότι ὑπέφερα πολλὴ σήμερον ἀπὸ ὄνειρον, τὸ ὅποιον εἶδα ἔνεκεν αὐτοῦ».

Ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ παρατείνῃ ἐπ' ἀπειρον τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην θὰ ἦτο πολὺ εὐτυχής. Ἀλλὰ συναίσθανθεὶς ὅτι ἦτο πλέον ἀδύνατον νὰ ἀναβάλῃ, κατόπιν πολλῆς προσπαθείας, ἠγέρθη τῆς ἑδρας του καὶ μετὰ χειρονομίαν ἐπιτακτικὴν ἅμα καὶ παρακλητικὴν ἔνευσεν εἰς τὸν Κατηγορούμενον νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ὁ ἄνθρωπος τῆς Ναζαρετ ὑπήκουσε καὶ ἐβάδιζεν ὑπομονητικῶς ἀλλὰ καὶ ὑπερηφάνως κατόπιν τοῦ δικαστοῦ του, τοῦ ὁποῖου τὸ σφρόμενον ἐνδυμα ἐσάρωνε πρὸ αὐτοῦ τὸ ἔδαφος.

Φθάσας ὁ Πιλάτος ὀλίγα βήματα πρὸ τοῦ διαφράγματος, τὸ ὅποιον ἐχώριζε τὸν δικαστικὸν χώρον ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον, ἐσταμάτησε καὶ ὑψώσας τὴν φωνὴν του, ὥστε νὰ ἀκούεται μέχρι τοῦ τελευταίου ἄκρου τοῦ πλήθους, ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν λαόν, δεικνύων συγχρόνως τὸ βασιλικὸν Ἑβραϊστικόν, τὸ ὅποιον ἴστατο ὀπισθὲν του.

— Ἴδού ὁ Βασιλεὺς σας!

Ὀυρλιασμοὶ σαρκαστικοῦ γέλωτος ἀπήντησαν εἰς τὴν φράσιν ταύτην, ἀνάμικτοι μὲ καγχασμοὺς καὶ συριγμούς. Τὸ βλέμμα τοῦ Πιλάτου ἐπλανήθη ὑπὲρ αὐτοὺς μὲ ὑπέροχον καὶ ἀμετρον ἔκφρασιν ἐμπαιγμοῦ, ἐγειράς δὲ τὴν χεῖρά του ἵνα ἐπιβάλλῃ σιωπὴν, εἶπε διὰ τόνου ἀποφασιστικοῦ.

— Εξήτασα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἐνώπιόν σας καὶ δὲν τὸν εὗρηκα ἔνοχον θανασίμου πράξεως.»

Σιγὴ καταπλήξεως εἶχε καταλάβει τὸ πλῆθος. Ὁ ἀνθύπατος ἐξηκολούθησεν:

— Ἄλλ' ἔχετε συνήθειαν ὅπως σὰς ἀπολύω ἔνα κατὰ τὸ Πάσχα. Θέλετε λοιπὸν ν' ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

Θύρβος μανιώδους ἀποδοκιμασίας κατέπνιξε τὴν φωνὴν του:

— Οχι αὐτόν!

— Οχι αὐτόν, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν!

— Τὸν Βαραββᾶν, τὸν Βαραββᾶν!

Ὁ Πιλάτος ὠπισθοδρόμησεν ἀπογοητευμένος· ἐνόησε πολὺ καλὰ τὴν θέσιν του. Ὁ λαὸς εὗρισκετο ὑπὸ τὸ κράτος φόβου τῶν ἱερέων καὶ προσήλθεν ἵνα ὑποστηρίξῃ τὴν θέλησιν τῶν τὴν τερατώδη. Καὶ εἶχον κάποιον δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλουν τὴν θέλησιν τῶν κατὰ τὸ Πάσχα. Στενάξας, τέλος, ἔλαφρα:

— Ποῦ εἶνε ὁ Βαραββᾶς; Φέρετέ τον ἐδῶ.

Προῆλθεν ἐν λεπτὸν καὶ ὁ Βαραββᾶς μὲ ἀγρίους ὀφθαλμούς, μισοπεθαμένος ἀπὸ τὴν πείναν, σχεδὸν γυμνός, ἐσπρώχθη πρὸς τὸ μέσον τοῦ δικαστικοῦ χώρου μετὰ δύο στρατιωτῶν τῆς ρωμαϊκῆς φρουρᾶς. Ὁ Πιλάτος τὸν παρετήρησε μὲ ἰσχυρὸν βλέμμα δυσμενείας, ἀλλὰ καὶ ὁ Βαραββᾶς τῷ ἀνταπέδωκε τὰ ἴσα διὰ βλέμματος ἐπίσης σαρκαστικοῦ. Τὴν στιγμὴν ὅμως ἐκείνην ρίψας τὰ ἀγριεμένα βλέμματά του πρὸς τὸ μέρος ἐνθα ἴστατο ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν ἐμβρόντητος, ἡ δὲ ἀνκνοῆ του ἐσταμάτησεν ἀπὸ θαυμασμόν. Τοιαύτην λάμψιν, τοιαύτην δυνάμιν, τοιαύτην ἐνδοξον ἔνωσιν τελείας καλλονῆς καὶ ἰσχύος εἰς ἓν ἀνθρώπινον ὃν ὁ Βαραββᾶς οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν ἰδῆ ἢ φαντασθῆ, καὶ παρετήρει καὶ ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῆ, ἕως ὅτου ἡ ψυχὴ του ἔχασε σχεδὸν τὸ αἶσθημα τῆς ὑπάρξεως τῆς εἰς τὴν θέαν ἐκείνην. Καὶ ἡ ἰδέα τῆς τερατώδους διαφορᾶς μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ σιγηλοῦ κατηγορουμένου τὸν ἔπληξε βιαίως. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τῆς ἰσχυρᾶς, βαρ-

βάρου, ἀμαθοῦς καὶ ἀτιθάσσου ἀνθρωπότητος, ἀπέναντί του δὲ ἴστατο ἡ θεία ἀντίθεσις, ἡ Θεότης, τὸ μέγα ἰδεῶδες, τὸ ζῶν σύμβυλον τῆς τελείας καὶ πνευματοποιηθείσης ἀνθρωπότητος. Καὶ ἐσκέφθη ὅτι ἐὰν πράγματι αὐτὸς ἀπελύετο κατὰ τὴν λαϊκὴν θέλησιν, ἡ πρώτη χρησιμοποίησις τῆς ἐλευθερίας του θὰ ἦτο νὰ πείσῃ τὸν λαόν νὰ εὐσπλαγχισθῆ τὸν βασιλοπρεπῆ ἐκεῖνον ἄνθρωπον, τοῦ ὁποῖου ἡ εὐγενὴς μορφή ἐξήσκει ἤδη ἐπὶ τῆς μαύρης καὶ βασανισμένης ψυχῆς του μυστηριώδη, ἀλλ' ἰσχυρὰν γοητείαν. Καὶ ἐνῶ ἡ ἰδέα αὕτη διέσχίζεν ἀκόμη τὸν ἐγκέφαλόν του, ὁ Πιλάτος στραφείς πρὸς τὸ πλῆθος ἔδειξε καὶ τοὺς δύο, τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν Βαραββᾶν λέγων:

— Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

— Τὸν Βαραββᾶν! τὸν Βαραββᾶν!

Ὁ Πιλάτος ἔκαμε χειρονομίαν, ἥτις ἐδήλου ἀπελπισίαν καὶ ἀγανάκτησιν, καὶ ἔρριψε προσεκτικὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνετο βυθισμένος εἰς σιχαρὰν καὶ ἤρεμον σκέψιν εὐχάριστον κατὰ τὰ φαινόμενα, διότι ἐμειδία.

Ἀκόμη μίαν φορὰν ὁ Πιλάτος ἠρώτησε τὸ πλῆθος:

— Τί δὲ θέλετε νὰ κάμω ἐκεῖνον τὸν ὅποιον κλεῖτε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

— Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν!»

Τότε ὁ Πιλάτος ἐπροχώρησε μὲ ἀδημονοῦν βῆμα πρὸς τὰς τάξεις τοῦ ταραχώδους πλήθους καὶ ἠρώτησεν αὐστηρῶς:

— Θέλετε νὰ σταυρώσω τὸν βασιλέα σας;

— Δὲν ἔχομεν ἄλλον βασιλέα ἀπὸ τὸν Καῖσαρα!

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, μὲ τὸ ἀναποφάσιστόν σου, Πιλάτε, θὰ κάμῃς ὅλην τὴν πόλιν ἄνω κάτω, εἶπεν ὁ Καϊάφας. Δὲν βλέπεις ὅτι τὸ πλῆθος ἀρχίζει νὰ χάνῃ τὴν ὑπομονὴν του;

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ὑψηλὸς τις ἄνθρωπος ἀπεσπᾶσθη τοῦ πλήθους καὶ ἐστάθη μὲ τόλμην ἐμπρὸς ἀναφωνῶν μὲ ἐρεθισμένην φωνήν:

— Ἐχομεν νόμους ἐδῶ καὶ δυνάμει τῶν νόμων τούτων θ' ἀποθάνῃ, διότι ἐκάλεσε τὸν ἑαυτοῦ του υἱὸν τοῦ Θεοῦ!

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ Πιλάτος ὠπισθοχώρησε βῆματά τινα, ζαλισμένος μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἐδέχθη ὅξυ κτύπημα ἀπὸ ἀόρατον χεῖρα: «Υἱὸς τοῦ Θεοῦ!»

Αὐτὸ βεβαίως ἦτο ἡ βλασφημία, ἂν ὁ Κατηγορούμενος εἶχε πράγματι ἐκστομίσει τὴν φράσιν. Ἀλλ' ἀκριβῶς περὶ τούτου ἀμφέβαλλεν ὁ Πιλάτος. Ὅτε προηγουμένως ὁ Καϊάφας ἀνέφερε τοιοῦτόν τι, ἐδέχθη τὴν κατάθεσιν του μὲ περιφρόνησιν, διότι ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς δὲν ὀπισθοχώρει πρὸ οὐδενὸς ψεύδους, ὅταν ἐπρόκειτο διὰ τοὺς ἰδίους σκοπούς του.

Ἀλλὰ τώρα, ὅτε εἰς ἐκ τῶν πλήθους προσῆλθε μὲ τὴν ἰδίαν κατηγορίαν, ὁ Πιλάτος ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐξετάσῃ διαφόρως τὸ πρᾶγμα. Ἐπὶ τέλους αὐτὸς εἶχε καθήκον ν' ἀπονέμῃ δικαιοσύνην εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ ὁ ἐβραϊκὸς νόμος ἐθεώρει τὴν βλασφημίαν ὡς ἐγκλημα χειρότερον σχεδὸν ἀπὸ τὸν φόνον. Ὁ Πιλάτος, βέβαιον, ὡς Ρωμαῖος πολίτης ἀπέβλεπε πρὸς τὸ ἐγκλημα πολὺ διαφορετικὰ καὶ τὸ ἐθεώρει ὄχι τόσον σοβαρὸν. Διότι αἱ ρωμαϊκαὶ θεότητες ἦσαν τόσον συγκεχυμέναι καὶ τόσον χειρότεραι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὰς ἐκδικήσεις καὶ τοὺς παρανόμους ἐρωτάς των, ὥστε δὲν ἦτο πάντοτε εὐκαλὸν νὰ διακρίνῃ τις εἰς τὸν χαρακτήρα ἐνὸς Θεοῦ καὶ ὑψηλότερον ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα ἐνὸς ἀνθρώπου.

Ἐπλησίασεν εἰς ἀπόστασιν βήματος ἀπὸ τὸν Κατηγορούμενον:

— Πόθεν εἶσαι;

Οὐδεμίαν ἀπάντησιν διὰ λόγου ἐδόθη παρὰ μόνον ἐν βλέμμα ἔμπλεον μεγαλειότητος ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ Ρωμαίου ἀρχοντος.

— Δὲν μοῦ ὁμιλεῖς; Ἀγνοεῖς ὅτι ἔχω δυνάμιν νὰ σὲ καταδικάσω εἰς θάνατον καθὼς καὶ νὰ σὲ ἀπολύσω;

Μετὰ στιγμιαίαν σιωπὴν ἡ πλουσία καὶ δικυγῆς φωνὴ διεχύθη εἰς τὸν ἀέρα:

— Οὐδεμίαν θὰ ἠδύνασο νὰ ἔχῃς δυνάμιν ἐναντίον μου, μὴ δοθεῖσάν σοι ἄνωθεν». Καὶ μὲ ἔλαφρον ἀναστεναγμὸν οἶκτος καὶ συγγνώμης: «Διὸ ὅστις παρέδωκέ με εἰς σέ εἶναι ὁ πλέον ἀμαρτωλός». Καὶ τὸ διαπεραστικὸν Του βλέμμα ἀπὸ τοῦ Πιλάτου ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ Καϊάφα, ὅστις ὠπισθοχώρησεν ὡς νὰ εἶχε προσβληθῆ ἀπὸ διάπυρον φλόγα.

Ἐντὸς τῆς διανοίας τοῦ Πιλάτου εἰσεχώρησεν ἡ ἰδέα μήπως ἦτο βασιλεὺς τις Αἰγύπτου, ὅστις ἐξ ἀτυχῶν γεγονότων ἐξωρίσθη τῆς χώρας του.

— «Μήπως εἶσαι βασιλεὺς τις;»

— «Σὺ εἶπας». Καὶ συγκινηθεὶς κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπὸ τὴν κυμαινομένην στενοχωρίαν τοῦ δικαστοῦ του, ἐξηκολούθησεν ἠρέμα! «Ἐπὶ τούτῳ ἐγεννήθη καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἵνα λαλήσω τὴν ἀλήθειαν! Καὶ ὅστις εἶναι τῆς ἀληθείας ἀναγνωρίζει τὴν φωνὴν μου!»

Ὁ Πιλάτος ἠτένιζεν. Αὐτὸν ἐν μεγάλῃ καταπλήξει. Δὲν ἠδύνατο νὰ σχηματίσῃ τὴν ἰδέαν ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του προδότην ἢ ἐγκληματίαν, ἀπλῶς ἐβλεπεν ἓνα τῶν εὐγενεστέρων τοῦ κόσμου. Τὸ πολὺ, πολὺ ἠδύνατο νὰ υποθέσῃ ὅτι ἦτο εἰς παράφρων, διότι, ὅστις δῆποτε θὰ ἐζήτηε νὰ λαλήσῃ τὴν ἀλήθειαν, εἰς κόσμον συγκατατούμενον διὰ τοῦ ψεύδους, δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἦναι παράφρων.

Οὕτω σκεπτόμενος ἔκαμεν ἀπέλπιδα χειρονομίαν τελειωτικῆς ἐγκαταλείψεως εἰς τὴν τύχην

καὶ μὲ εἰρωνικὴν πικρίαν, ἀπηύθυνε τὴν ἐρώτησιν εἰς τὴν ὁποῖαν οὐδέποτε θὰ δοθῇ ἀπάντησις :

— Τὶ εἶναι Ἀλήθεια;

Βλέπων, τέλος, ὅτι ἐὰν ἐρριψοκινδύνευεν ἀκόμη νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ τοῦ Θείου Προσώπου ἢ ἀνυπομονησῶσα τοῦ πλήθους, ὑπερεκχειλίζουσα, ἠδύνατο νὰ ἐκραγῇ εἰς στάσιν καὶ αἱματοχυσίαν, ἔστρεψε τὸ βλέμμα ἀπὸ τὸν Κατηγορούμενον πρὸς τοὺς κατηγοροῦς, ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς πρὸς τὸν λαόν, ἀπὸ τὸν λαόν πρὸς τὸν Βαραββᾶν, ὅστις ἀνέμενε κατηγορίας, ἀνεστέναξεν ἀνυπομόνως καὶ μὲ τὴν ἀπελπιστικὴν ἀπόφασιν ἀνθρώπου, ὑποχρεωμένου νὰ ἐκτελέσῃ ὅ,τι ἡ ψυχὴ του βδελύσσεται, ἔνευσε εἰς τινὰ ἐκεῖ γραφέα καὶ τοῦ ἐψιθύρισε κἀποιαν διαταγὴν. Οὗτος ἀπομακρύνθη εὐλαβῶς, ἐπέστρεψε σχεδὸν ἀμέσως, φέρων ἀργυροῦν δοχεῖον πλήρες καθαρῷ ὕδατος.

Τινάξας τότε πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν ἐπίσημον στολὴν του, ἀκολουθούμενος ἐκ τοῦ πλησίον ἀπὸ τὸν γραφέα φέροντα τὸ δοχεῖον, ἐπροχώρησε πρὸς τὸ πλῆθος· ἐκεῖ ἀνήγειρε τὰς χρυσοκεντήτους χειρίδας του, ὕψωσε τὰς γυμνάς του χεῖρας καὶ ἐπέδειξεν αὐτὰς γυμνάς εἰς τὸ πλῆθος.

Τὰς ἐκράτησεν ἐκεῖ ὑψηλὰ ἐπὶ τινὰ στιγμὴν, ἐνῶ ὁ λαὸς ἀπορῶν παρετήρει ἐν σιωπῇ. Κατόπιν βραδέως καταβιβάσας ταύτας, τὰς ἐβύθισεν εἰς τὸ ἀπαστρέψον ἀγγεῖον καὶ τὰς ἐκαθάρισεν ἐντὸς τοῦ διαυγοῦς ὕδατος. Καὶ καθὼς ἐτίναζε τὰς χεῖράς του, ἀνέκραξε δυνατῇ τῇ φωνῇ:

— Ἀθῶός εἰμι τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου! Ὑμεῖς ὕψεσθε!

Τὸ πλῆθος ἠλάλαξεν, ἐνοήσαν τὴν σημασίαν τῶν γενομένων καὶ ἐπιδιοκίμασαν αὐτά. Ὁ Ρωμαῖος δικαστὴς ἀπεξεδύετο δημοσίᾳ πάσης ἐπὶ τοῦ πράγματος εὐθύνης. Ἔστω!

Ἀλλ' αὐτοῖ, ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ, τὰ τέκνα τῆς Ἰουδαίας, ἔδραττον ὀλοφύχως, καὶ ὄχι διὰ πρώτην φοράν εἰς τὰ χρονικά των, τῆς εὐκαιρίας ἵνα θανατώσουν ἕνα ἀθῶον. Καὶ μὲ μίαν ὁμόφωνον φωνὴν βοήν, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὁμοῦ, ἀπήντησαν:

— Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν!

Ἡ ἀπαισία, ἡ μυσαρά, ἡ ἀνέκλητος ἀρὰ ἀνῆλθε φρίττουσα, πρὸς τὸν Οὐοανόν, ὅπως ἐγγραφῇ ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Γράφοντα Ἀγγελοῦ μὲ πύρινα γράμματα ὡς ἡ αὐτοκαταδίκη ἐνὸς λαοῦ.

«Ἀθῶος εἰμι τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου! Ὑμεῖς ὕψεσθε».

Ὁ ἐστὶ ἡ ἀνάκρισις ἐπερατώθη, ἡ δίκη ἐτελείωσε. Διὰ τῆς φράσεως ταύτης ὁ Πιλάτος ἐδήλου τὴν κατ' ἀνάγκην ἀπόφασιν του, τὴν ἄκουσαν συγκατάθεσιν του εἰς τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ ἀθῶου κατηγορημένου.

Αἱ ἀλύσεις ἐγκατέλειψαν τὰς χεῖρας τοῦ Βαραββᾶ, ἵνα δέσῃ νὰς χεῖρας τοῦ Χριστοῦ.

Ἐμαστιγώθη ὁ Ἰησοῦς, ἐφραγκελώθη, ἐρραπίσθη, περιυβρίσθη, ἀπεξεδύθη τῶν ἐνδυμάτων του, περιεβλήθη πρὸς ἐμπαιγμὸν ἐρυθρὸν πορφύραν, ἐκράτησεν ὡς σκῆπτρον κάλαμον, ἐτύσθη, καὶ τέλος ἐδέχθη νὰ ἐμπηχθῶσιν ἐπὶ τοῦ θείου μετώπου του, ἐπὶ τῆς ὠραίας κεφαλῆς του αἱ ἄκανθαὶ αἱ ὀξεῖαι αἵτινες ἀπετέλουν τὸν στέφανον τὸν ὁποῖον ἔκριναν κατάλληλον δι' Αὐτόν.

Τῷ ἔδωκαν νὰ βαστάσῃ καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν τὸν σταυρόν, τὸν σταυρόν ὅστις ἐγένετο κατόπιν τὸ θεῖον σύμβολον. Τὸν ἐβάστατεν ἀλλὰ μέχρι τινὸς ὄμοι, διότι ὡς φαινομενικὸς ἄνθρωπος, ὤφειλε καὶ φαινομενικῶς νὰ ὑποστῇ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα: ἐλιποθύμησε. Τότε ἐδόθη εἰς ἄλλον ὁ σταυρός, εἰς τὸν γιγαντιαῖον ἀνάστημα ἔχοντα Σίμωνα τὸν Κυρηναῖον, ὅστις ἀντλῶν πνεύνῳ ζωογόνον ἀπὸ τοὺς θεσπεσίους ὀφθαλμοὺς τοῦ Δεσμώτου, τὸν ἐβάστασε μέχρι τοῦ τέλους τῆς πορείας ὡς πούπουλον.

Ἐφθασεν εἰς τὸ μέρος ἐνθα ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ χώραν τὸ πλέον ἀκατανόμαστον κακούργημα τὸ ὁποῖον ἐπράχθη ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς: «Οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐφόνευον ἕνα Θεόν!»

Πρῶτοι ἐκαρφώθησαν ἐπὶ δύο σταυρῶν δύο λησταὶ διάφορα κακούργηματα πράξαντες. Οἱ δύο οὗτοι σταυροὶ φέροντες τοὺς δύο κακούργους, οἰμώζοντας ἀπὸ τοὺς πόνους, ἐνεπήχθησαν εἰς τὸ σκαφὲν ἔδαφος τοῦ ὄρους. Τελευταῖον ἀφῆκαν ἵνα κερφώσουν ἐπὶ τοῦ μεγαλειτέρου σταυροῦ τὸν Χριστὸν ἵνα κατορθώσουν οὕτω νὰ τοῦ ἀφαιρέσουν τὸ θάρρος διότι θὰ ἔβλεπε τὸ μαρτύριον τῶν δύο ληστών. Οὐδὲ σικὰ ὅμως φόβου ἐφάνη ἐπὶ τοῦ θεῖου ἐκείνου Προσώπου, μία ἀτελεύτητος ἀταραξία καὶ ὑπομονὴ ἐβασίλευεν ἐπὶ τῶν θεσπεσιῶν χαρακτηριστικῶν του.

Τέλος τὸν ἐξήπλωσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ ἐνέπηξαν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὰς χεῖράς του τὰ κερφιά. Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἐργασία αὕτη τέσσαρες Ρωμαῖοι ἐπεχείρησαν νὰ ἐγείρουν τὸν Σταυρὸν μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ Ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον. Ὁ Σταυρὸς αὐτὸς ἦτο πολὺ μεγαλειότερος τῶν δύο ἄλλων, τὸ δὲ σῶμα, τὸ ὁποῖον σχεδὸν τὸν ἐκάλυπτεν, ἦτο σῶμα ἠράκλειον. Ἐφώναζαν πάλιν τὸν Σίμωνα ὅστις τῇ βοηθείᾳ καὶ τῶν τεσσάρων Ρωμαίων, κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐγείρῃ τὸν Σταυρὸν καὶ τὸν ἐμπήξῃ εἰς τὴν γῆν.

Πρὸ τοῦ ἐμπηχθῆναι καὶ μείνῃ σταθερὸς εἰς τὸ ἔδαφος, ὁ Σταυρὸς ἐκλονίσθη, ἔκαμε τρεῖς ἕως τέσσαρας κινήσεις, καὶ ὁμοῦ μὲ τὴν κίνησιν του ταύτην ἐσεισθη ὅλον τὸ ὄρος ὑπὸ σεισμοῦ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε ἐνόμιζε τι, ὅτι ἔτρεμεν.

(Ἀκολουθεῖ)

Τάκης Σίμος

ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ

Ἐτσι τῆς ἔλεγ' ὁ καλὸς μὲ χεῖλη ἐρωτευμένα
Κ' ἐκείνη τὸν ἐκύτταξε 'στὰ μάτια, λυπημένα.

Νᾶθελες ν' ἀνεβαίναμε κ' ἐμεῖς τὸ μονοπάτι
Ποῦ φέρνει 'στὴν ἀπόκρυφην, στὴ μαγικὴ σπηλιὰ,
Ποῦ πόδι δὲν τὴν πάτησε, ποῦ δὲν τὴν εἶδε μάτι,
Ποῦ πᾶν' ἐκεῖ ὅσοι ἀγαποῦν καὶ δὲν γυρίζουν πειὰ.

Δὲν φέρνει αὐτὴ σ' ὀλόφωτα παλάτια μαγεμένα
Ποῦ γύρω σ' ἀνθοστόλιστα τραπέζια καρτεροῦν
Πεντάμορφες, ποῦ χύνουνε κρασιὰ μοσχαφρισμένα
Π' ὅσοι τὰ πιοῦν τὰ βάσανα τοῦ κόσμου ἀλησιμονοῦν.

Οὔτε σὲ κήπους φέρνει αὐτὴ, ποῦ πάντα ἔχουν Ἀπρίλη
Ἐκεῖ ποῦ λούλουδα, νερά, δάση, πουλιὰ λαλοῦν
Ποῦ ἐκεῖ ἡ νεραΐδες ρίχνοντας κάθε πρωὶ καὶ δεῖλι
Στὶς αὔρες τὰ χρυσὰ μαλλιά, χορεύουν, τραγουδοῦν.

Μόν' φέρνει αὐτὴ σὲ θλιβερὸ μὰ ὠραῖο κοιμητήρι
Ποῦ μέσα σὲ ροδόκρινα στόμα μὲ στόμα ἐκεῖ
Σ' ἀγάπης ὕπνο αἰώνιο ἐρωτικὰ ἔχουν γύρη
Ἀχ! ὅσοι, κόρη, σὰν κι' ἐμᾶς ἀγάπησαν πολὺ!

Γεωργ. Θ. Σημηριώτης

ALPHONSE DAUDET

ΤΑ ΑΣΤΡΑ

(Διήγημα ενός Βοσκού.)

Τὸν καιρὸ τοῦ φύλαγα τὰ πρόβατα πάνω ἔς τὸ Λυμπερόν, ἔμενα ὀλάκερες βδομάδες χωρὶς νὰ δῶ ψυχὴ ζῶσα, μονάχος μου μέσα ἔς τὴ βουκὴ μετὰ τὸ σκύλο μου Λαμπρὸ καὶ μετὰ τὸ κοπάδι μου. Ποῦ καὶ νὰ λάξη, περνοῦσε ἀπὸ κεῖ ὁ καλόγηρος τοῦ μοναστηριοῦ, ποῦ ἔβγαινε γιὰ νὰ μαζέψῃ βότανα καὶ οἱ καρβουνιάρηδες τοῦ Πιεμόν μετὰ τὰ μαυρισμένα τους πρόσωπα. Μὰ ὅλοι αὐτοὶ ἦσαν ἄνθρωποι ἀπλοῖοι, σιωπηλοὶ ἐξ αἰτίας τῆς ἐρημίας, ἀνθρώποι, ποῦ δὲν εἶχανε καθόλου διάθεσι γιὰ κουβέντες καὶ ποῦ δὲ ζέρανε τίποτα ἀπὸ τὰ ὅσα γινόντανε κάτω ἔς τὰ χωριὰ καὶ ἔς τὴς πόλεις. Γι' αὐτὸ σὺν ἄκουα σὲ κάθε δεκαπέντε μέρες τὰ κουνιάκια τοῦ μουλαριοῦ ποῦ ξεκινῶντας κάτω ἀπὸ τὸ κτήμα τοῦ ἀφεντικοῦ μας, ἀνέβαινε τὸν ἀνήφορο φορτωμένο μετὰ τὴς σωδιές τοῦ δεκαπενταμέρου καὶ σὺν ἔβλεπα νὰ ξεχωρίζῃ λίγο λίγο πᾶν' ἀπ' τὴν ἀκρογιαλιὰ τὸ ζωντὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ, ἢ τὸ κόκκινωπὸ τσεμπερί τῆς γοητῆς θειάς- Νοράντας, ἢ μουνὰ ἔς τὰ ληθινὰ εὐτυχημένους. Τοὺς ἔβαλα τότε νὰ μοῦ ποῦνε τὰ νέα τοῦ χωριοῦ, τὰ βαφτίσια καὶ τοὺς γάμους· μὰ ἐκεῖνο ποῦ μ' ἐνδιέφερε περισσότερο ἀπ' ὅλα, ἦταν νὰ μάθω τί γίνεται ἡ κόρη τοῦ ἀφεντικοῦ μου, ἡ καπέλλα μας ἡ Αστέρω, ἢ πεῖο ὠμορφὴ νηὰ τοῦ χωριοῦ. Χωρὶς νὰ δείχνω πῶς ἐνδιαφέρομαι πολὺ γι' αὐτήν, τοὺς ῥωτοῦσα ἂν πηγαίνῃ συχνὰ ἔς τὰ πανηγύρια, ἔς τὰς ἀγροπνιές, ἂν τὴν ἐπισκέπτονται πολλοὶ καινούργοι γαμπροὶ. Καὶ σὲ κείνους ποῦ θὰ με ρωτήσουν τί ἐνδιαφέρουν ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, σ' ἐμένα τὸν βοσκὸ τοῦ βουνοῦ, θ' ἀποκριθῶ πῶς ἤμουν εἰκοσι χρονῶ παλληκάρη καὶ πῶς ἡ Αστέρω αὐτὴ ἦτανε τὸ πεῖο ὠμορφὸ πρᾶμα ποῦχα δὴ ἔς τὴ ζωὴ μου.

Τὸ λοιπὸν, μιὰ Κυριακὴ ποῦ περίμενα τὴς σωδιές τοῦ δεκαπενταμέρου, τὸ παιδὶ ἀργούσε ν' ἄρθῃ. Τὸ πρῶτ' ἔλεγα «φαίνεται πῶς δὲν ἀπόλυσε ἀκόμα ἡ ἐκκλησιὰ καὶ γι' αὐτὸ ἀργήσανε» ἔπειτα κατὰ τὸ μεσημέρι ἦρθε μιὰ δυνατὴ μπόρα καὶ σκέφθηκα πῶς τὸ μουλάρη δὲν μπόρεσε νὰ ξεκινήσῃ ἐξ αἰτίας τοῦ οἱ δρόμοι ἦσαν σὲ κακὴ κατάστασι. Τέλος ἔς τὴς τρεῖς ὥρες, ποῦ ὁ οὐρανὸς εἶχε ξεκαθαρίσῃ καὶ τὸ βουνὸ ἔλαμπε ἀπ' τὴ βροχὴ ποῦ ἔπεσε κι' ἀπ' τὸν ἥλιο, ἤκουσα ἀνάμεσα ἔς τὴς σταλαματιές τῶν φύλλων καὶ ἔς τὸ ξεχείλισμα τῶν

φουσκωμένων μικρῶν ποταμῶν τὰ κουνιάκια τοῦ μουλαριοῦ, τόσο ζωντὰ καὶ τόσο φαιδρὰ, ποῦ νόμιζα πῶς εἶνε καμμιὰ κωδωνοκρουσία λαμπριάτικα. Μὰ τὸ μουλάρη δὲν τ' ὠδηγοῦσε οὔτε τὸ παιδὶ, οὔτε ἡ γοητὴ Νοράντα. Τ' ὠδηγοῦσε... μαντέψετε το!... ἡ κοπέλλα μας μάτια μου! Ἡ ἴδια καπέλλα μας καθισμένη ἀπ' τὸ δεξιὸ πλάγι ἀνάμεσα ἔς τὰ βέργινα κοφίνια, ῥοδοκόκκινη ἀπὸ τὴ φρεσκάδα τοῦ καιροῦ κι' ἀπὸ τὸν βουνίσιον ἀγέρα.

Τὸ παιδὶ ἦταν ἄρρωστο, ἡ θειά-Νοράντα πῆρε ἀδειὰ κι' εἶχε πάγῃ ἔς τὰ παιδιὰ της. Ὅλα αὐτὰ μοῦ τᾶπε ἡ ὠμορφὴ Αστέρω, κατεβαίνοντας ἀπ' τὸ μουλάρη κι' ἀκόμα πῶς ἀργήσε γιὰτὶ ἔχασε τὸ δρόμο.

Μὰ ἔτσι ποῦ τὴν ἔβλεπε μετὰ τὰ Κυριακάτικὰ της, μετὰ τὴ λουλουδένια κορδέλλα της, μετὰ τὸ λαμπρὸ φουστάνι της, μετὰ τὴς νταντέλες της, νόμιζες πῶς ἀργήσε μάλλον γιὰτὶ ἦτανε σὲ κανένα χορὸ, παρὰ πῶς ζητοῦσε τὸν δρόμον της ἀνάμεσα ἔς τοὺς θάμνους. Ὡ τὸ μικρὸ πλασματάκι! Τὰ μάτια μου δὲν χόρταιναν νὰ τὸ βλέπουν. Εἶνε ἀλήθεια, πῶς δὲν τὴν εἶχα δὴ ποτὲς ἀπὸ τόσο κοντά. Κάποτε τὸν χειμῶνα, ὅταν τὸ κοπάδι ἦταν κάτω ἔς τὴ πεδιάδα κι' ἔμπαινα ἔς τὸ κοῦλα γιὰ νὰ δειπνήσω, ἐκεῖνη περνοῦσε ἀπ' τὴ σάλα βιαστικὴ-βιαστικὴ χωρὶς καθόλου νὰ μιλήσῃ ἔς τοὺς δούλους, πάντα στολισμένη καὶ λιγάκι περίφρανη... Καὶ τώρα τὴν εἶχα μπροστά μου, τί ἤθελα ἄλλο; Κόντευε νὰ χάσω τὸν νοῦ μου!

Ἀμὰ ἔβγαλε τὴς σωδιές ἀπ' τὰ κοφίνια ἡ Αστέρω, ἀρχισε νὰ βλέπῃ γύρω της μετὰ κάποια περιέργεια.

Σηκώνοντας λιγάκι τ' ὠμορφὸ γιορτερό φουστάνι της, γιὰ νὰ μὴν τὸ λερώσῃ, μπῆκε μέσα ἔς τὴ μάνδρα, θέλησε νὰ δῆ τὸ μέρος ποῦ κοιμοῦμαι, τὸ ἀχυρένιο κρεβάτι μετὰ τὴ προιά, τὴ μεγάλη μου κάπα ποῦταν κρεμασμένη ἔς τὸ τοῖχο, τὴν μαγκούρα μου, τὸ τουφέκι μου. Ὅλα αὐτὰ τὴν εὐχαιροῦσαν.

Λοιπὸν ἐδῶ ζῆς, φτωχὸ μου βοσκόπουλο; Δὲν στενοχωριέσαι ποῦσαι μόνος; Τί κάνεις, τί σκέπτεσαι;

Ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ τῆς ἀποκριθῶ «Σένα, κυρία» καὶ δὲ θάλεγα ψέμματα. Μὰ ἐσάστισα τόσο πολὺ,

ποῦ δὲν μποροῦσα νὰ βρῶ ἕνα μονάχα λόγο νὰ τῆς πῶ. Θαρρῶ πῶς ἐκεῖνη τὸ κατάλαβε καὶ πῶς εὐχαριστιούντανε νὰ διπλασιάσῃ τὴν ἀμνηχανία μου μετὰ τὰ πονηρὰ της λόγια.

— Καὶ ἡ καλὴ σου φίλη, βοσκέ, ἀνεβαίνει καμμιὰ φορὰ γιὰ νὰ σὲ δῆ;... Πιστεύω ἐδῶ νᾶνε πολὺ ἀσφαλισμένη ἡ ξανθὴ κατσικοῦλα, ἢ αὐτὴ ἡ Νεράιδα ποῦ τρέχει πάντα ἔστες κορφές τῶν βουνῶν...

Καὶ σὺν μοῦ μιλοῦσε, θαρροῦσε πῶς ἦταν ἡ Νεράιδα μετὰ τὸ χαμόγελο ἔς τὰ χεῖλη, ποῦ μόλις ἔκαμε τὴ ξαφνικὴ ἐπίσκεψί της, βιαζότανε νὰ φύγῃ.

— Γεῖά σου, Βοσκέ.

— Στὸ καλὸ, κυρία.

Κ' ἐξεκίνησε ἀμέσως πέρνοντας τὰ ἀδειὰ της κοφίνια.

Ὅταν ἐχάθηκε μέσα ἔς τὸ μονοπάτι τοῦ κατηφόρου, μοῦ ἐφαίνετο πῶς τὰ χαλίκια, ποῦ γλυστρουῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τοῦ μουλαριοῦ, ἐπέφτανε ἕνα ἕνα ἐπάνω ἔς τὴ καρδιά μου. Ἦκουα τὸ κρότο της ποῦ ἐχάνατο ὀλοένα κι' ἐμεινα ὡς τὸ βράδυ ἔτσι σὺν ἀφηρημένους χωρὶς καθόλου νὰ κινήθω ἀπὸ τὴ θέσι μου, γιὰ νὰ μὴ διακόψω τὸν ρεμβασμὸ μου. Τὸ βραδυνὸ σὺν ἀρχισε νὰ σουρουπῶνῃ καὶ τὰ πρόβατα ἐστρουμούνουνταν τῶνα μετὰ τῆλο γιὰ νὰ μπουνο μέσα ἔς τὴ μάντρα βελάζοντας, ἤκουσα νὰ με φωνάζῃ κάποιος τὴν ὥρα ποῦ κατέβαινα. Εἶδα νὰ προβάλλῃ ἡ κοπέλλα μας, μὰ ὄχι πεῖο σὺν καὶ πρῶτα γελαστὴ ἦταν μούσκεμα κι' ἔτρεμε ἀπὸ τὸ κρύο κι' ἀπὸ τὸ φόβο. Φαίνεται πῶς κάτω ἔστην ἀκρογιαλιὰ βρῆκε τὸν ποταμὸ φουσκωμένο ἀπὸ τὴ βροχὴ κι' ἀπὸ τὴ θύελλα καὶ θέλοντας νὰ τὸν διαβῆ μ' ὅλη της τὴ δύναμι, κινδύνεψε νὰ πνιγῇ. Τὸ φοβερὸ ἦταν πῶς αὐτὴ τὴν ὥρα τῆς νύχτας δὲν ἔπρεπε πεῖο νὰ σκεφθῇ νὰ γυρίσῃ πίσω ἔς τὸ κτήμα γιὰτὶ ἂν ἔπαινε τὸν ἄλλον δρόμο ἀπ' τὰ μονοπάτια, δὲν θάξερε νὰ πάγῃ σπῆτι ὀλομόναχη καὶ γὰρ πάλι δὲν μποροῦσα ν' ἀφίσω τὰ πρόβατα.

Καὶ μετὰ τὴν ιδέα πῶς θὰ περάσῃ τὴν νύχτα αὐτὴ πάνω ἔς τὸ βουνὸ ἐστενοχωρούντανε πολὺ πρὸ πάντων γιὰτὶ θ' ἀνησυχούσαν οἱ γονοὶ της. Ἐγὼ, προσπαθοῦσα νὰ τὴν καθυσηχάσω, ὅσο μποροῦσα.

— Τὸν Ἰούλιο, ἢ νύχτες εἶνε μικρές, κυρία... Περνοῦν γρήγορα.

Κι' ἄνψα γρήγορα μιὰ μεγάλη φωτιὰ γιὰ νὰ ζεστάνω τὰ πόδια της καὶ νὰ στεγνώνω τὸ φουστάνι της ποῦχε καταβραχῆ ἔς τὸν ποταμὸ. Ἐπειτα τῆς ἔβαλα νὰ φάγῃ γάλα καὶ τυρὶ μὰ ἡ δυστυχισμένη μικροῦλα δὲν ἐσκεπτότανε οὔτε νὰ ζεσταθῇ οὔτε νὰ φάγῃ. Καὶ βλέποντας τὰ χονδρὰ δάκρυα ποῦ τρέχανε ἀπὸ τὰ μάτια της, μοῦρχετο κι' ἐμένα νὰ κλάψω.

Δὲν ἀργήσε νὰ νυχτώσῃ καλά. Δὲν ἔμενε πεῖο πάνω ἔστες κορφές τῶν βουνῶν οὔτε μιὰ ἀκτὶνα

ἡλίου, οὔτε κανένα κοκκινάδι κατὰ τὸ μέρος τῆς δύσης. Θέλησα νὰ βάλω τὴν κοπέλλα μας μέσα ἔς τὴ μάντρα γιὰ ν' ἀναπαυθῇ. Ἀφοῦ ἀπλώσα πάνω ἔς τὸ νωπὸ ἄχυρο μιὰ ὄρακα ὀλοκίναυρη προιά, τὴν ἐκαληνύχτισα καὶ βγήκα ἔξω γιὰ νὰ καθίσω μπροστά ἔς τὴ πόρτα... Μάστους μου ὁ Θεὸς, πῶς ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φωτιὰ τοῦ ἔρωτα ποῦ μοῦ ἔκαμε τὸ αἷμα, καμμιὰ ἄλλη κακὴ σκέψι δὲν πέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦ μου. Ἐσκεπτόμουνα μετὰ μιὰ μεγάλη περιφάνεια πῶς μέσα σὲ μιὰ γωνιά τῆς μάντρας, πολὺ κοντὰ ἔς τὰ πρόβατα, ποῦ τὴν ἔβλεπαν περίεργα νὰ κοιμᾶται — σὺν καμμιὰ προβατῖνα πολὺ πεῖο πολύτιμη καὶ πεῖο ἄσπρη ἀπ' ὅλαις ταῖς ἄλλαις — ἀναπαυότανε, ἔχοντας ἐμπιστοσύνη ἔς τὸ φύλαγά μου. Ποτὲς ὁ οὐρανὸς δὲ μοῦ φάνηκε τόσο βαθύς ποτὲ τὰ ἄστρα τόσο λαμπρὰ... Ἐάφνου ἡ πόρτα τῆς μάντρας ἀνοιξε καὶ φάνηκε ἡ ὠμορφὴ Αστέρω. Δὲν μποροῦσε νὰ τὴν πάρῃ ὁ ὕπνος. Τὰ πρόβατα ἀνσκαλεύονταν τὸ ἄχυρο, ἢ βελάζονε πάνω ἔς τῶν νεύρο τους. Προτιμοῦσε νὰ καθίσῃ κοντὰ ἔς τὴν φωτιὰ. Βλέποντας αὐτὸ τῆς ἔρριψα πάνω ἔς τοὺς ὤμους της μιὰ κάπα, σκάλισα τὴ φωτιὰ, καὶ μείναμε ἔτσι καθισμένοι ὁ ἕνας κοντὰ ἔς τὸν ἄλλον χωρὶς νὰ ποῦμε λέξι. Ἀν καμμιὰ φορὰ περάσατε τὴ νύχτα ἔς τὸ ὑπαιθρο, ξέρετε πῶς τὴς ὥρες ποῦ ἐμεῖς κοιμοῦμασθε, ἕνας κόσμος μυστηριώδους ξαγρυπνᾷ μέσα ἔς τὴ μοναξιά καὶ ἔς τὴ σιωπὴ. Τὸ τραγούδισμα τῶν πηγῶν ἀκούγεται πεῖο καθαρά, ἢ λίμναις βελάζουν κατὶ μικρὲς φωτιές. Τὰ πνεύματα ποῦ τριγυρίζουν πάνω ἔς τὰ βουνα πηγαίνουν κι' ἔρχονται ἐλεύθερα καὶ μέσα ἔς τὸν ἀγέρα ἀκουόνται κατὶ τριξίματα, κατὶ θόρυβοι ἀκατανόητοι, ποῦ νομίζει κανεὶς πῶς τὰ κλαδιά τῶν δέντρων μεγαλώνουν κι' αὐξάνει τὸ χορτάρι.

Ἡ ἡμέρα εἶνε ἡ ζωὴ τῶν ὄντων μὰ ἡ νύχτα εἶνε ἡ ζωὴ τῶν πραγμάτων. Ὅταν δὲν εἶνε κανεὶς συνειθισμένος, ὅλα αὐτὰ τὸν φοβίζουν... Γι' αὐτὸ καὶ ἡ κοπέλλα μας ἔτρεμε ἀπὸ τὸν φόβο της καὶ συμμάζευότανε κοντὰ μου ἔς τὸν παραμικρὸ κρότο ἔξωφρα μιὰ φωνὴ μακρυνή, μελαγχολικὴ, μὰς ἦρθε ἀπὸ τὴ λίμνη, ποῦ ἔλαμπε λίγο παρακάτω. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνα ὠμορφὸ πετάμενο ἄστρο ἐγλύστρισε πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος, ποῦ νόμιζε κανεὶς πῶς ἐκεῖνη ἡ φωνὴ ποῦ ἀκούσαμε πρὸ ὀλίγου, ἔφερε μαζί της κι' ἕνα φῶς.

— Τ' εἶνε αὐτό; μετὰ ῥώτης ἡ Αστέρω μετὰ χαμηλὴ φωνή.

— Μιὰ ψυχὴ ποῦ μπαίνει στὸ Παράδεισο, Κυρία· κ' ἔκαμε τὸ σταυρὸ μου!

Ἐσταυροκοπήθηκε κι' ἐκεῖνη κι' ἐμεινε μιὰ στιγμὴ μετὰ τὸ κεφάλι ψηλὰ πολὺ τρομαγμένη. Ἐπειτα μοῦπε:

— Εἶνε ἀλήθεια, Βοσκέ, πῶς σεῖς εἴσθε μάγοι; — Καθόλου, Κυρία· μονάχα ζοῦμε πολὺ πεῖο

Ἀπὸ τὰς εὐρωπαϊκὰς μεγαλουπόλεις.

Ἡ ἔν ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ ΔΕΩΦΟΡΟΣ ΝΕΒΣΚΗ

κοντὰ στᾶστρα καὶ γνωρίζουμε τί γίνεται ἐκεῖ ἀπάνω πολὺ καλλιτέρα παρὰ οἱ ἄνθρωποι τοῦ λειβαδιοῦ.

Ἐβλεπε πάντα ὑψηλά, στηρίζοντας τὸ κεφάλι πάνω στὸ χέρι της, κουκουλωμένη μὲ τὴ κάπα, σὺν κανέναν οὐράνιον βοσκὸς.

— Τί πολλὰ ἄστρα πῶχει ὁ οὐρανός! Τί ὠραῖα ποῦ εἶνε! Ποτές μου δὲν εἶδα τόσα πολλὰ!... Ἐέρεις τὰ ὀνόματά τους, βοσκέ;

— Βέβαια, κυρία... Κύτταξε! ἀκριβῶς ἀπὸ πάνω μας· νὰ ὁ «δρομὸς τοῦ ἁγίου Ἰακώβου» (ὁ γαλαξίας). Πηγαίνει ἀπὸ τὴ Γαλλία στὴν Ἰσπανία. Τὸν ἔχει χαραχθῆ ὁ Ἅγιος Ἰακώβος γιὰ νὰ δείξῃ τὸν δρόμον στὸν Καρλομάνο ὅταν ἔκαμε τὸν πόλεμον μὲ τοὺς Σαρακηνούς. Πειὸ κάτω, εἶνε τὸ «ἄρμα τῶν ψυχῶν» (ἡ μεγάλη ἄρκτος) μὲ τοὺς τέσσαρας λαμπροὺς των τροχοῦς. Τὰ τρία ἄστρα ποῦ βρίσκονται μπροστά, εἶνε τὰ «τρία ἄλγχα» καὶ τὸ μικρὸ ποῦ εἶνε ἀντίκρου στὸ τρίτο εἶνε ὁ «ἀμαξηλάτης». Βλέπεις ὀλόγυρα τὰ ἄστρα ποῦ πέφτουν, σὲ βροχή; Εἶνε ἡ ψυχὰς ποῦ ὁ καλὸς Θεὸς δὲν θέλῃ μαζί του.. Ὀλίγο πειὸ κάτω εἶνε οἱ «τρεῖς βασιληάδες» (Ὡρίων) Αὐτοὺς ἐμεῖς τοὺς ἔχομε σὲ βολόγι. Μιὰ ποῦ τοὺς εἶδα, ξέρω τώρα πῶς εἶνε μεσάνυχτα περασμένα. Πάρα κάτω λίγο κατὰ τὴ νοτιὰ λάμπει ὁ «Γιάννης τοῦ Μιλάνου» τὸ πειὸ λαμπρὸ ἀπὸ τὰ ἄστρα (Σείριος) Γιὰ τὸ ἄστρο αὐτὸ ἄκουσε τὴ διηγοῦνται οἱ Βοσκοί. Φαίνεται πῶς μιὰ νύχτα ὁ «Γιάννης τοῦ Μιλάνου» μὲ τοὺς «τρεῖς βασιληάδες» καλεσθήκανε στὸ γάμον ἑνὸς ἄστρου ποῦ ἦταν φίλος των. Ἡ «Πλειάδες» πολὺ βιαστικές, ἔφυγαν, λέγουν, πρῶτες καὶ πῆραν τὸ δρόμον πρὸς τ'ἀπάνω. Κύτταξέ τες ἐκεῖ ψηλὰ στὸ βάθος τοῦ οὐρανοῦ. Οἱ «Τρεῖς βασιληάδες» προχωρήσανε

πειὸ κάτω ἀκόμη καὶ τες ξεπέρασαν μὰ ὁ «Γιάννης τοῦ Μιλάνου» ποῦ εἶχε κοιμηθῆ πολὺ ἀργὰ ἔμεινε τελευταῖος καὶ θυμωμένος πολὺ γιὰ νὰ τοὺς σταματήσῃ τοὺς ἔριξε τὸ ραβδί του. Γι' αὐτὸ οἱ «Τρεῖς Βασιληάδες» λέγονται ἀκόμη καὶ «τὸ Ραβδί τοῦ Γιάννη τοῦ Μιλάνου»... Ἀλλὰ τὸ πειὸ ὠμορφοῦ ἀπ' ὅλα τὰ ἄστρα, Κυρία, εἶνε τὸ δικό μας, τὸ «ἄστρο τοῦ Βοσκοῦ» ποῦ μᾶς φωτίζει ἀπὸ τὴν αὐγὴ ὅταν βγάλουμε ἔξω ἀπὸ τὴ μάντρα τὰ πρόβατα καὶ τὸ βράδυ ὅταν τὰ βάζουμε πάλι μέσα. Τὸ ὀνομάζουμε ἀκόμη καὶ «Μαγκελόνα» ἢ ὠμορφοῦ «Μαγκελόνα» ποῦ ἀκολουθεῖ τὸν Πέτρον τῆς «Προβιγκίας» (Κρόνον) καὶ παντρεύεται μαζί του κάθε ἑπτὰ χρόνια.

— Πῶς, βοσκέ, παντρεύονται καὶ τὰ ἄστρα;

— Βέβαια, κυρία.

— Κι' ἐνῶ προσπαθοῦσα νὰ τῆς ἐξηγήσω πῶς γίνονται οἱ γάμοι αὐτοί, ἔνοιωσα κάτι δροσερὸ καὶ λεπτὸ νὰ βαρύνῃ τοὺς ὤμους μου. Ἦταν τὸ κεφάλι της τὸ κουρασμένο ἀπὸ τὸν ὕπνον, ποῦ τὸ ἐστήριζεν ἐπάνω μου κι' ἔνκ ὠραῖο ἀνέμισμα τῆς κορδέλλας της καὶ τῶν χυτῶν μαλλιῶν της. Ἐμεινεν ἔτσι χωρὶς νὰ σαλέψῃ, ὡς ποῦ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ ὠχριάσανε κ' ἐσβύσανε μὲ τὴν ἡμέρα ποῦ ἔφεγγε. Ἐγὼ τὴν παρατηροῦσα ὅταν κοιμῶνταν μὲ κάποιον τρεμοῦλα τῆς ψυχῆς μου σὺν νὰ προστατευόμενον ἀπ' τὴ φωτεινὴ ἐκείνη νύχτα, ποῦ μοῦχε δῶση ὅλο ὠραῖες σκέψεις. Γύρω μας τὰ ἄστρα ἐξακολουθοῦσαν τὸ σιωπηλὸ βᾶδισμά τους εὐπειθῆ σὺν κανένα μεγάλο κοπάδι· καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐφάνταζόμουνα πῶς ἔνα ἀπὸ τὰ ἄστρα αὐτὰ τὸ πειὸ ὠραῖο καὶ τὸ πειὸ λαμπρὸ, ποῦ ἔχασε τὸν δρόμον του, ἦρθε κι' ἀκούμπησε πάνω 'ς τὸν ὦμον μου, γιὰ νὰ κοιμηθῆ!

Συμῆν

Θ. ΕΞΑΡΧΟΥ

ἜΝΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Αἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΣ ΙΝΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΡΑΧΜΑΝΩΝ

Ὁ ἐν Ἰνδίας διαμένων, ἐκ τῶν καλλιτέρων ὑπαλλήλων τῶν Καταστημάτων Ἀδελφ. Πάλλη, νεαρὸς συλλίτης Κλέων Κήττας εὐηρεστήθη νὰ μᾶς πέμψῃ τὴν κατωτέρω ἐνδιαφέρουσαν περιγραφὴν τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῶν Ἰνδιῶν τὴν ὅποιαν συνιστῶμεν θερμῶς εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας καὶ ἰδίως εἰς τὰς ἀβροδιαιτούς ἀναγνωστρί-ας μας.

Περιβεβλημένη τὸ κομψὸν ποικιλόχρουν σάρι, φέρουσα ἀπειρίαν κοσμημάτων ἀπὸ κεραλῆς μέχρι ποδῶν, μὲ τὴν μαύρην καὶ στίλβουσαν κόμην της κανονικῶς εἰς τὸ μέσον κεχωρισμένην, τὸ μέτωπον χρωματισμένον μὲ ψιμίθια, τὰ βλέφαρα βαμμένα μὲ ἀντιμόνιον, τὴν ῥίνα καὶ τὰ ὦτα γέμοντα ἐνωτίων, τοὺς ὀδόντας καταπορφύρους ἢ μέλανας, τὸν τράχηλον μὲ σείρας παραδόξων πολλακίς περιλαιμιῶν, τὰς κνήμας καὶ τοὺς πόδας μέχρι ἑνὸς ἐκάστου τῶν δακτύλων καταφορτωμένους δι' ἀργυρῶν κοσμημάτων, ἡ γυνὴ τῶν Ἰνδῶν δὲν εἶνε ὀλιγώτερον φιλάρεσκος τῶν γυναικῶν τοῦ ἄλλου κόσμου.

Ἀπόγονος καὶ αὕτη τῆς Εὐσας, ἀγαπῶσα τὴν πολυτέλειαν καὶ λατρεύουσα τὰ κοσμήματα, δὲν πράττει ἄλλο τι ἢ νὰ πληρώνῃ τὸν φόρον εἰς τὴν κοινὴν ματαιοδοξίαν.

Καὶ ὅμως τὸ ἐν τοῦτο τὸ ὅποσον τῶσαυτην ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἄλλου κόσμου, τὸ ὅποσον τῶσαυτην εἶνε αἰτία πολέμων καὶ διαμάχης εἰς τὴν περιέργον ταύτην χώραν ἀπεκδύεται ὄλως παραδόξως τῶν κατακτητικῶν του διαθέσεων καὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν Ἰνδῶν δὲν θεωρεῖται τι ἀνώτερον τῆς κοινῆς παρ' ἡμῶν δούλης.

Παράδοξαι καὶ γελοῖαι φαίνονται αἱ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαϊῶν πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ἐπιδαψιλευόμεναι φιλοφρονήσεις καὶ περιποιήσεις προκαλοῦσαι τὸν οἶκτον καὶ τὸν περιφρονητικὸν γέλωτα.

Μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς εἰς ἀνωτέρας σφαιρας συμμετοχῆς της, ἡ γυνὴ τῶν Ἰνδιῶν ἀφίεται ἀμαθῆς καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀγράμματος. Τὸ νὰ γνωρίζῃ νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ θεωρεῖται φαῦλον καὶ ποταπὸν. Τὸ τοιοῦτον ἀφί-

ται εἰς τὰς ἀσελγεῖς καὶ ἀκολάστους γυναῖκας καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ ναῷ ἱερείας.

Δι' αὐτὴν ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ νὰ ἀλέθῃ τὸν σῆτον, νὰ μαγειρεύῃ τὴν ὄρυζαν καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰ λοιπὰ τῆς οἰκιακῆς ὑπηρεσίας αἵτινες ὅμως εἶνε καταπληκτικῶς ὀλίγαι ζνταῦθα.

Εἰς ἤσυχον ἀναπτυχθεῖσα περιβάλλον, λιτὸν καὶ ἀπλούστατον διάγουσα βίον, δὲν εἶνε ποτὲ ἀνεξάρτητος οὔτε κυρία ἑαυτῆς.

Εἶνε νήπιον ἔτι, δύο ἢ τριῶν ἐτῶν καὶ ὅμως οἱ γονεῖς των ἔχουσι ἤδη σκεφθῆ καὶ φροντίσῃ περὶ τοῦ γάμου της. Ἐχουσι ἤδη εὐρὴ τὸν μέλλοντα νὰ συνενώσῃ μετ' αὐτῆς τὴν τύχην του, νήπιον καὶ αὐτόν, καὶ μετὰ δαπάνης καὶ πομπῆς πολλῆς ἀνωτέρας τῶν δυνάμεων των, τελοῦσι τοὺς γάμους τῶν νηπίων τούτων ὅπως εἰς ἡλικίαν 12 ἢ 13 ἐτῶν γνωρίσωσιν ἀλλήλους ὡς ἀνὴρ καὶ γυνή!

Δι' αὐτὰς ὁ ἔρωσ εἶνε ἀγνωστὸν τι. Αἱ ἀπαθεῖς καρδίαι των δὲν ἐγνωρίσαν ποτὲ τὸ αἰσθημα τοῦτο. Πέραν τῶν ὀρίων τῶν πεζῶν καθημερινῶν σκέψεων δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὰς ἄλλος κόσμος ἰδεωδῶν ἀνωτέρων καὶ εὐγενεστέρων.

Ἰπανδρευθεῖσα εἶνε δούλη τοῦ ἀνδρός της. Ὁ σύζυγός της εἶνε ὁ Κύριος καὶ Θεὸς της. Ποτὲ δὲν ἀποκαλεῖ αὐτὸν διὰ τοῦ ὀνόματός του, ποτὲ δὲν ἀναφέρει τὸ ὄνομά του ἔστω καὶ περὶ αὐτοῦ εἰς τρίτον ὀμιλοῦσα.

Συνείθισε τὰς σατραπικὰς του διαταγὰς καὶ τὰς πολὺ ὀλίγον κολακευτικὰς του ὕβρεις, αἱ ὅποια ἀποτελοῦσι ἀναπόσπαστον μέρος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ὅταν ἐξέρχεται, εἰάν ποτε ἐξέλθῃ εἰς περίπατον, ὁ ἀνὴρ προπορεύεται καὶ ἡ γυνὴ δειλῶς καὶ σιωπηλῶς ὡς κατάδικος ἀκολουθεῖ εἰς ἀπόστασίν τινά. Ἐάν ἔχη τέκνον βεβαίως ἡ γυνὴ θὰ τὸ βαστάζῃ. Ἐάν ἄλλο τι βᾶρος ἐκείνη ὀμοίως. Ἐάν ὑπάρχῃ ὑποζύγιον βεβαίως ὁ ἀνὴρ θὰ ἱππεύῃ καὶ ἐκείνη θὰ πεζοπορῇ.

Καὶ ὅμως ὅσον οἶκτον καὶ ἐάν σὰς ἐμπνέῃ ἡ εἰκὼν αὐτῆ, ἐκείνη ἀρέσκεται εἰς τὸν βίον αὐτὸν

τὸν ὅποιον εὐρίσκει σχεδὸν εὐχάριστον, διότι δὲν γνωρίζει καλλίτερον.

Ἄλλως τε αἱ οἰκιακαὶ τῆς φροντίδες πολὺ ὀλίγον τὴν ἀπασχολοῦσι.

Μετὰ τὸ προῖνὸν νύψιμον τῶν ὀδόντων (τὸ ὅποιον γίνεται μετ' εὐλαβείας), τὸν στολισμὸν τοῦ μετώπου διὰ τῶν οἰκείων σημείων, τὰς ἄλλας θρησκευτικὰς τῆς ὑποχρεώσεις, ἀφ' οὗ πληρώσει τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς πίθους διὰ τοῦ ὕδατος τοῦ παρακειμένου φρέατος, προβαίνει εἰς τὸ μαγεῖρευμα τῆς ὀρύζης καὶ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἄρτου τὰ ὅποια παραθέτει πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀναμεινόμενου δεσπότου.

Ὅσον διὰ βράψιμον δὲν στενοχωρεῖται σχεδὸν δίολου.

Τὸ ἀπέριτον αὐτὴ τῇ ἀληθείᾳ κομψὸν καὶ γραφικὸν σάρι τῆς, εἶνε σχεδὸν πάντοτε ἔτοιμον φέρεμα, ἀποτελούμενον ἀπὸ μονοκόματον τεμάχιον ὑφάσματος 4—5 μέτρων μήκους καὶ 1—1 1/2 πλάτους μὴ δεομένου ραψίματος τὸ ὅποιον μετ' ἄλλου τινὸς τεμαχίου ὑφάσματος δίκην στηθοδέσμου ἀποτελοῦσι τὴν ὅλην ἐνδυμασίαν, ἣτις εἰς οὐδεμίαν ὑπέικουσα μόδα ἢ συρμόν, ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν πάντοτε πορείαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Ἀλλὰ ἐὰν ἕως τώρα ἐθεωρήσατε τὴν γυναῖκα τῶν Ἰνδιῶν ὡς ἀντικείμενον τῆς συμπαθείας σας μόνον, ἰδοὺ τώρα θεωρήσατέ τὴν καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ οἴκτου σας.

Νυμφευθεῖσα ἢ δυστυχῆς εἰς τὴν νηπιώδη ἡλικίαν καὶ μὴ οὔσα κυρία ἑαυτῆς, μετὰ ἐνδεχόμενον θάνατον τοῦ νηπίου συζύγου τῆς, τὸν ὅποιον δὲν ἐγνώρισεν εἰσέτι, καταδικάζεται εἰς τὴν αἰωνίαν χρεῖαν, τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς κοινωνίας καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν πάσης ἐλπίδος ὅπως σχηματίσῃ οἶκον ἑστίαν καὶ οἰκογένειαν.

Ἐὰν δὲ εἰς ὄριμον ἡλικίαν οὔσα χάσῃ τὸν ἄνδρα τῆς, πρὸ ὀλίγων δεκάδων ἐτῶν θὰ ἐκαίετο ζῶσα μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πυρᾶς. Ἀπὸ τοῦ 1829 ὁμοῦς ὁ ἀγγλικὸς νόμος ἀπηγόρευσε τὸ ἀπάνθρωπον τοῦτο ἔθιμον καὶ οὕτω ἐδόθη τέρμα εἰς τὰς ἀνθρωπίνους ταῦτας θυσίας.

Οὐχ ἥττον ὁμοῦς καὶ νῦν (ἰδίως τῶν γυναικῶν τῶν βραχμάνων) ἡ κόμη τῆς θὰ κοπῆ, τὰ κοσμήματά τῆς θὰ τῇ ἀφαιρεθῶσι καὶ δούλη τῶν υἱῶν τῆς θὰ διέλθῃ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ βίου τῆς ἐν θλίψει καὶ δοκιμασίᾳ.

Τῆς ἀνδρικής ταύτης ἀλαζονείας καὶ τῆς πανταχόσε ζητουμένης ταπεινώσεως τῆς γυναικὸς εἰκόνα καλλίστην παρέχουσιν καὶ τὰ ἐν τῷ

ἱερῷ αὐτῶν βιβλίῳ Πάδμα-Πουράνα ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Βασίστα ἐκτιθέμενα καθήκοντα τῆς συζύγου δηλαδὴ οἱ κανόνες διαγωγῆς καὶ συμπεριφορᾶς αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ ἀνδρός.

Τῶν κανόνων τούτων μεστῶν παραδόξων παραληρημάτων παραθέτω ἐνταῦθα μερικοὺς, παραλαμβάνων ἐκ μεταφράσεως αὐτῶν εἰς τὸ γαλλικὸν ἀπὸ τοῦ περισπούδαστον βιβλίον τοῦ γάλλου *Abbé J. A. Dubois*:

«Τεῖνον προσεκτικὸν πρὸς ἐμὲ οὗς ὦ Μέγα Διλίπτε Βασιλεῦ! Θὰ σοὶ ἐκθέσω τὸν τρόπον καθ' ὃν ἀγαθὴ καὶ ἀφοσιωμένη σύζυγος δεῖν νὰ συμπεριφέρεται.

Οὐδεὶς Θεὸς ἐπὶ γῆς ἀνώτερος διὰ τὴν γυναῖκα τοῦ ἀνδρός τῆς. Τὸ γάλλιστον ὅπερ δύναται αὐτὴ νὰ πράξῃ εἶνε νὰ εὐχαριστῇ αὐτὸν δεικνύουσα τελείαν ὑποταγὴν. Οὗτος ἔστω ὁ μόνος αὐτῆς ἐν τῷ βίῳ νόμος.

Ἐὰν ὁ σύζυγός τῆς εἶνε δύσμορφος ἡλικιωμένος, φιλάσθενος, τραχύς, θυμῶδης, διεφθαρμένος, ἀνηθικός, μέθυσος χαρτοπαίκτης, ἢ ἐὰν συχναίῃ εἰς ἀνηθικούς τόπους, ἐὰν συζῆ ἐν ἀμαρτία μετ' ἄλλης γυναικὸς καὶ δὲν ἀγαπᾷ τὸν οἶκον τοῦ, ἐὰν παραλογίζεται ἐὰν ζῆ ἐν ἀτιμίᾳ ἐὰν ἦ τυφλός, κωφός, βωβός, ἠκρωτηριασμένος οἰαδῆποτε ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐλαττώματα, οἰασδῆποτε κακίας ἂν ἔχῃ ἢ σύζυγος πρέπει νὰ θεωρῇ αὐτὸν ὡς Θεὸν τῆς, νὰ τῷ προσφέρῃ πᾶσαν περιποίησιν οὐδεμίαν δίδουσα προσοχὴν εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ, οὐδὲ αἰτίαν δυσαρρεσκείας εἰς αὐτόν.

Ἡ γυνὴ ἐπλάσθη ὅπως ὑπακούῃ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ βίου τῆς, ὡς θυγάτηρ ὀφείλει ὑποταγὴν εἰς τοὺς γονεῖς, ὡς σύζυγος εἰς τὸν ἄνδρα τῆς, τὸν πενθερὸν καὶ πενθερὰν τῆς καὶ ὡς χήρα εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς. Οὐδέποτε πρέπει νὰ θεωρῇ ἑαυτὴν Κυρίαν ἑαυτῆς.

Οὐδέποτε νὰ ἀμελῇ τὰ καθήκοντά τῆς, οὐδὲ νὰ φιλονεικῇ μετὰ τῶν γειτόνων. Ἐὰν ὁ σύζυγός τῆς δέχεται ξένους, ἐκεῖνη θὰ ὑποχωρήσῃ ἀμέτῳ μετὰ κεκλιμένης κεφαλῆς ἀποβλέπουσα εἰς τὸ ἔργον τῆς μόνον,

Ἐὰν τίς ποτε προσπαθῆσῃ ὅπως ἀπολαύσῃ αὐτὴν προσφέρων πολύτιμα ἐνδύματα καὶ κοσμήματα μεγάλης ἀξίας. πρὸς Θεοῦ ἄς προσπαθῆσῃ νὰ ἀπαλλαγθῇ αὐτοῦ τὸ ταχύτερον. Πρὸ παντὸς ὁμοῦς ἄς προσπαθῆσῃ νὰ μὴ ὁμιλῇ ποτὲ εἰς ἄνδρα.

Ἐὰν ὁ σύζυγός τῆς γελᾷ. πρέπει καὶ ἐκεῖνη νὰ γελᾷ ἐὰν ἦ κατηφῆς καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ἐὰν κλαίῃ νὰ κλαίῃ, ὅταν ἐρωτᾶται νὰ ἀπαντᾷ.

Οὕτω θὰ ἀποδείξῃ τὰς καλὰς αὐτῆς διαθέσεις.

Οὐδεμίαν νὰ δίδῃ ποτὲ προσοχὴν ἐὰν ἄλλος τις εἶνε ὠραίος, κομψός, ἢ εὐμελής.

Νὰ τρώγῃ τότε μόνον ὅποτε ὁ σύζυγός τῆς τελειώσῃ τὸ ἰδικόν του φαγητὸν καὶ ἐὰν ἐκεῖνος νηστεύῃ πρέπει καὶ ἐκεῖνη νὰ νηστεύῃ.

Πρέπει νὰ λούζηται καθ' ἑκάστην καὶ νὰ τρίβεται μὲ σαφράν. Νὰ ἦ πάντοτε καθαρὰ, νὰ βάψῃ τὰ βιλέφαρά τῆς δι' ἀντιμονίου, καὶ τὸ μέτωπόν τῆς διὰ κοκκίνου ψιμμιθίου, τὴν δὲ κόμην τῆς νὰ ἔχῃ πάντοτε καλῶς κτενισμένην καὶ ἐστολισμένην. Οὕτως ὁμοιωθήσεται τῇ Θεᾷ Λαξιμῇ.

Ἐὰν ὁ σύζυγός τῆς ἐξέλθῃ καὶ ζητήσῃ νὰ παραλάβῃ αὐτὴν ἄς τὸν ἀκολουθήσῃ. Ἐὰν ὁμοῦς διατάξῃ αὐτὴν νὰ μείνῃ, δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν οἶκον αὐτῆς μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ.

Ἐως ὅτου ὁ σύζυγός ἐπιστρέψῃ αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ λουστῇ, οὔτε νὰ ἀλείψῃ δι' ἐλαίου τὴν κόμην οὔτε νὰ κόψῃ τοὺς ὄνυχάς τῆς, οὔτε νὰ φορέσῃ νέα ἐνδύματα. Πρέπει κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας τοῦ νὰ τρώγῃ ἄπαξ μόνον τῆς ἡμέρας καὶ νὰ μὴ κατακλίνεται ἐπὶ στρωμνῆς ἀλλὰ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἔχῃ δύο γυναῖκας, ἢ μία δὲν πρέπει νὰ διασκεδάσῃ ἢ μία δι' ἐξόδων τῆς ἄλλης οὔτε ἢ μία νὰ ἀσχολῆται διὰ τὴν ἀσχημίαν ἢ ὠραιότητα τῶν τέκνων τῆς ἄλλης. Πρέπει νὰ συζῶσιν ἐν ἁρμονίᾳ καὶ ἄνευ διαφορῶν.

Ἐὰν ὁ σύζυγός τραγωδῇ ἢ σύζυγος πρέπει νὰ

ἀκούῃ ἐν ἐκστάσει. ἐὰν χορεύῃ νὰ ἀτενίζῃ αὐτὸν μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ἡδονῆς. Ἐὰν ὁμιλῇ περὶ σπουδαίων πραγμάτων νὰ ἀκούῃ μετὰ θαυμασμοῦ.

Ἐὰν ὁ σύζυγός τῆς παραφέρεται, φωνάζῃ καὶ ὑβρίζῃ καὶ ἔστω ὅτε ξυλοκοπεῖ αὐτὴν ἀδίκως, ἐκεῖνη πρέπει νὰ τῷ ἀποτείνεται γλυκέως. καὶ λαβοῦσα νὰ ἀσπασθῇ τὴν δεξιάν του ζητοῦσα συγνώμην, ἀντὶ ὀλολυγμῶν καὶ φυγῆς ἐκ τῆς οἰκίας.

Μόνον διὰ μέσου τοῦ συζύγου τῆς, ἢ γυνὴ δύναται νὰ καταστῇ ἀληθῶς εὐτυχῆς. Αὐτὸς δίδει εἰς αὐτὴν τέκνα, ἐνδύματα, ἄνθη, σάνδαλα σαφράν καὶ τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ.»

Καὶ ἐπὶ τέλος ὁ ἀπηγὴς αὐτὸς μοναχὸς ὁ συντάξας μετὰ τῶν ἀσπλαγχνίας τοὺς δρακοντίους τούτους νόμους, φαίνεται γλυκύτερος πρὸς τὸ τέλος καὶ παραδέχεται ὅτι :

«Καὶ μέσον τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ ἀπολαμβάνει τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου. Δι' αὐτῆς ἐκτελεῖ καλὰς πράξεις, ἀποκτᾷ πλοῦτον τιμὰς καὶ ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ.— Ὁ ἀνὴρ ἄνευ γυναικὸς εἶνε ὄν ἀτελής.»

«Δὲν ξεύρω κατὰ πόσον ὁ ἀναγνώστης ἢ ἡ ἀναγνώστρια συμφωνοῦσι μὲ ὅλα τὰ ἀνωτέρω.

Ἐγὼ ὁμοῦς τελείως συμφωνῶ μὲ τὸ τελευταῖον.

Ὁ ἀνὴρ ἄνευ γυναικὸς εἶνε ὄν ἀτελής.»

Broach

Κλέων Ι. Κήτας

India

ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ

Ω! μὴ θαρρεῖς πῶς θὰ μὲ 'δῆς ποτὲ σὺν μιᾷ σκιά.
Καὶ τὴν ἀέρινη ἀγκαλιὰ τοῦ κάκου μὴν προσμένῃς.
Μὴν πᾶς ποτὲ 'στοῦ τάφου μου τὴ μαύρη μοναξιά.
Δὲν θ' ἀκουστῇ παράπονο κάποιας φωνῆς θαμῆνης.

Μὲν' κάθε νύχτα γέρωντας μὲς' τὸ κρεβάτι αὐτὸ
Στὸ ἴδιο κρεβάτι ποῦ ἔσβυσα κυτῶντας τὴ θωροιά σου
Ἀχ, κράτα τὴν ἀναπνοή, τὸ δάκρυ, τὸν παλμό,
Ν' ἀκοῦς ποῦ θὰ γλυκομιλῶ βαθεῖα' μέσ' τὴν καρδιά σου.

* Ἀθήναι.

Πέτρος Ραΐδης.

ΚΥΒΕΛΗ ΑΔΡΙΑΝΟΥ

Όσοι τὴν ἐγνώρισαν ὡς χαϊδεμένην κόρη τῆς Νέας Σκηνης μετὴν ἀπαλὴν καὶ ὠραίαν ἀπαγγελίαν καὶ τὰς χαριτωμένας κινήσεις, θὰ τὴν ἴδουν σήμερον γυναῖκα πλέον, καλλιτέχνηδα ὑπέροχον διεγείρουσαν τὰ μεγάλα ῥίγη τῆς τέχνης.

Πεπρωτισμένη μετὰ τὰ προσόντα τὰ ὁποῖα κέκτηνται αἱ μεγάλα καλλιτέχνιδες εἶνε προωρισμένη νὰ φθάσῃ εἰς τὰς ὑψηλοτέρας κορυφὰς τῆς τέχνης.

Σκηνηκὴ μορφή πρώτης τάξεως, ἀνάστημα ὑψηλὸν καὶ χαριτωμένον, κινήσεις πλαστικαὶ καὶ εὐγραμοὶ ἐκφράσεις γραφικώταται, φωνὴ μεταλλικὴ εὐηχος δυναμένη νὰ ἀποδώσῃ πιστῶς κίθε τόνον τῆς κλίμακος τοῦ πόνου ἢ τῆς χαρᾶς.

Ἐκκεντρικὴ ὅσον καμμία ἄλλη ἀπὸ τὰς καλλιτέχνιδας τῆς Ἑλληνικῆς Σκηνης κομψὴ καὶ εὐκίνητος δύναται νὰ ἀποδώσῃ μετὴν ὠραίαν μορφήν τῆς καὶ τὴν φιλάρεσκον ἔκφρασιν Παρισινῆς ἀρτίστας καὶ τὸ ἀθῶον καὶ ἀφελὲς μειδίημα καὶ βλέμμα δεκαπενταετοῦς παιδίσκης.

Μᾶς παρουσίασεν (εἰς τὸ Παριζιάνικο χοῦ) μίαν ἀμίμητον ἀμερικανίδα μίαν Λολόταν γεμάτην παρισινὴν χάριν μίαν Κλορίνδαν ὑπέροχον εἰς τὴν Καν Μογκοδὲν. Ἐπέσυρε τὸν θαυμασμόν ὡς Αἰκατερινούλα εἰς τὴν στρίγγλαν καὶ ὡς Τριανταφυλλιά εἰς τὸ Κόκκινο πονκάμισο. Ὡς Κοριτσάκι εἰς τὴν ὁμόνυμον κωμωδίαν ἐφάνη ἔλαφρὰ κωμωδὸς πρώτης τάξεως καὶ ὡς Μαριζ εἰς τὸ Κλέπτην ὑπεκρίθη τελείως.

Ἐκεῖνο ὁμῶς εἰς τὸ ὁποῖον κυριολεκτικῶς κατεγοήτευσε, ἐμάγευσε, κατέθελξε, συνήρπασε τὸ ἀκροατήριον, ἦτο εἰς τὴν Φωτεινὴν Σάντρον.

Ἐφάνη ὑπερτέρα καὶ τῆς φήμης τῆς ἀκόμῃ. Εὐγε εἰς τὴν μεγάλην ἰέρειαν τῆς Ἑλληνικῆς Σκηνης, ἃς δεχθῆ καὶ παρ' ὑμῶν ὀλίγα φύλλα Ἰωνικῆς δάφνης εἰς τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς δόξης τὸν ὁποῖον ἐπέθηγεν ἐπὶ τοῦ ὠραίου μετώπου τῆς ἡ ἀθάνατος Τέχνης.

ΤΟΛΣΤΟΗ Ο ΟΜΗΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Α'.

Ἐὰν ὁ Τολστόη δύναται νὰ ἀποκαληθῆται Ὁμηρος ἢ Σωκράτης τῆς Ρωσσίας.

Τὸ ζήτημα ἠγέρθη ὡς ἑξῆς:

— Ὁ Ανατὸλ Φράνς ἀπεκάλεσε τὸν Τολστόη Ὁμηρον τῆς Ρωσσίας.

— Ὁ κ. Χρ. Βασιλακάκης ἐχαρκτήρησεν αὐτὸν Σωκράτη τῆς Ρωσσίας.

— Ὁ δὲ κ. Στ. Πιττακῆς, ἔχων τοὺς δύο τούτους χαρακτηρισμοὺς ὡς διδόμενα, μᾶς ἔκαμε νὰ ἐντροφήσωμεν μετὰ πολλὴν εὐχαρίστησιν, εἰς μίαν μελέτην του, ἡ ὁποία κατεχωρήθη ἐν τῷ περιοδικῷ «Κλειῶ» καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνέλυσε, χωρὶς περιστροφᾶς καὶ περιττολογίας, τὴν φιλολογικὴν θέσιν τῶν δύο μεγάλων τῆς Αρχαιότητος ἀνδρῶν καὶ παρέβηκε τὸν Τολστόη πρὸς τὸν Σωκράτη τῆς Ελλάδος καὶ πολὺ εὐστόχως μάλιστα.

Ἡμεῖς δὲν ἀπισκοποῦμεν νὰ ἀσχυληθῶμεν ἐπὶ μακρὸν ἐπὶ ζήτηματος, τεθέντος κατὰ εἰς τὴν θέσιν του. Ἐπιθυμοῦμεν μόνον νὰ ἐξετάσωμεν ἀναλυτικώτερον — καθ' ὅσον βεβαίως ἐπιτρέπουσι τὰ ὅρια μιᾶς βραχείας μελέτης — πῶς ἠσχυλήθη ὁ Ὁμηρος καὶ πῶς ὁ Σωκράτης.

Α'. Ὁ Ὁμηρος ὑπῆρξε ποιητὴς καὶ δὴ ποιητὴς τῆς καρδίας καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς ἀναφέρει ὁ Λαμαρτίνος.

Τὰ ποιητικὰ του ἔργα εἶνε ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσεια.

Ἡ Ἰλιάς εἶναι ἡ σκηνὴ τοῦ βίου τῶν πολεμιστῶν.

Ἡ Ὀδύσεια εἶναι ἡ οἰκιακὴ ἐποποιία τοῦτέστι: ἡ σκηνὴ τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἡ ἀπλήστως ὑφ' ὧν ἀναγνωσκόμενη.

Ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ ὁ Ὁμηρος μᾶς παρουσιάζει, εἰς λαμπρὰ ἔπη, τὰ ἀρχαῖα ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ περιγράφει τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου μετὰ ἀπλότητα ἀλλὰ καὶ μετὰ δύναμιν, μετὰ εὐχέρειαν ἀλλὰ καὶ μετὰ παρατηρητικότητά, ἐν ᾧ ὁ ἴδιος συγκινεῖται καὶ παθαίνεται, κατὰ τοῦ Γάλλου παιητοῦ:

— Plus l'homme se rapproche du cœur plus il est pathétique et intéressant.

Καὶ ἀρκεῖ νὰ διεξέλθῃ τις τὴν θ' ῥαψωδίαν τῆς Ὀδυσσεΐας, ὅπως σχηματίσῃ μίαν ἰδέαν τοῦ μεγαλοπρεποῦς συνόλου.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο, «Ὀδυσσεὺς σύστασις πρὸς Φαίακας», εἶναι τὸ ὠραιότερον ὅλον, τὸ ἀπεικονίζον τόσο ἐξαισίως τὰ ἀρχαῖα ἦθη καὶ ἔθιμα.

Ἀναφέρομεν τοὺς στίχους 246, 249.

«Οὐ γὰρ πυγμαῖοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταί· ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοί· αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κηθαίς τε χοροὶ τε εἴματά τ' ἐξημοῖθ' ἀλοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί».

Ἐξ οὗ ἐξάγεται — ἐκ τῆς διχωνιώσεως ταύτης τοῦ Αἰκινίου — ὅτι πολλοὶ τῶν ἀρχαίων διηγόντων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διασκεδάσεων, πολυτελεῖς καὶ φιλήθρονον.

Καὶ ὁ Ὁμηρος διηγεῖται ἀπαραμύλλως ταῦτα, ἀλλὰ δὲν ἐλέγχει, οὔτε ζητεῖ νὰ διορθώσῃ τὰ τυχόν κακῶς κείμενα.

Κατωτέρω στίχος 351 λέγει:

«Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαυι ἐγγυάσθαι».

Θέλων νὰ δηλώσῃ ὅτι: ὑπὲρ κακῶν ἀνθρώπων δὲν δίδεται ἐγγύησις, διδομένη δὲ θεωρεῖται κακὴ ἐγγύησις.

Παρατηρεῖται λαίπρον ὁ Ὁμηρος ἀλλὰ δὲν ἐλέγχει.

Ἐν δὲ τῷ ἐπεισοδίῳ τοῦ Εὐρύαλου πρὸς τὸν Ὀδυσσεῆα, ὁ Εὐρύαλος, ὅπως ἐξιλώσῃ τὸν ξένον, ἐδώρησεν αὐτῷ ξίφος καὶ εἶπε, στίχ. 408, 9.

«Χαῖρες, πάτερ ὦ ξεῖνε· ἔπος δ' εἶπερ τι βέβακται δεινὸν ἄφαρ τὸ φέροιν ἀναρπάξασαι ἄελλαί».

Τοῦθ' ὑπὲρ ἀποδεικνύει τὴν μεταμέλειαν τοῦ Εὐρύαλου καὶ τὴν συνκίσησιν τοῦ ἀδικήματός του πρὸς τὸν Ὀδυσσεῆα, ὑπὲρ κατόπιν ἐπηνώρθωσεν ἀξιοπαίσιος δι' ἐαυτὸν καὶ ἰκανοποιητικῶς δι' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος πάλιν δὲν ἐμνησικακήσεν, ἀλλὰ προθύμως ἔσπευσε νὰ ἀπαντήσῃ, στίχ. 413:

«Καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρες, θεοὶ δέτοι ὄλβια δοῖεν».

Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κινεῖ τὴν περιέργειαν εἶνε ὅτι: ἡ Ναυσικᾶ, ἥτις ἔσωσε τὸν Ὀδυσσεῆα καὶ συνέτεινε νὰ εὕρῃ ὄλα τὰ μέσα πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν πατρίδα του, κατόπιν, λέγω, τόσων περιποιήσεων καὶ ἐνδιαφέροντος ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ὀδυσσεῆος τὴν χάριν ὅπως μὴ λησμονήσῃ αὐτὴν. διότι εἰς αὐτὴν ὄφειλε τὴν σωτηρίαν του!

«Χαῖρες; ξεῖν, ἵνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ μνήσῃ ἐμεῦ — ὅτι μοι πρώτη ζωάγρι' ὄφελλεις».

Ἐν τούτοις ὁ Ὀδυσσεὺς χωρὶς νὰ φωνῆ ὅτι δυσχερστήθη διὰ τὴν ὑπόμνησιν μιᾶς εὐγενεοῦς ἄλλως τε πράξεως, μετ' ἀδρότητος καὶ εὐγενείας:

«...καὶ κεῖθε θεῶ ὡς εὐχετοφώμη

ἀεὶ ἤματι πάντα· σὺ γὰρ ἐθιώσαο, κούρη»,

ὁμολογήσας ταιουτοτρόπως ὅτι! καθ' ὅλην τὴν ζῶην θὰ ἐλάτρευεν αὐτὴν ὡς θεόν, διότι αὐτὴ τὸν ἔσωσε.

(Ἀκολουθεῖ)

Β. Ν. ΠΑΣΧΑΛΗΣ.

ΑΓΙΟ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΜΑΣ

ΤΟ «ΚΟΚΚΙΝΟ ΠΟΥΚΑΜΙΣΟ».

«Κλειώ» ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἔδειξεν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν νέαν μας φιλολογικὴν παραγωγὴν, θεωρεῖ καθήκον τῆς νὰ εἴπῃ δύο λέξεις διὰ τὸ νέον δράμα τοῦ κ. Σ. Μελά, ὁ ὁποῖος πέρυσι ἀνεδείχθηκεν ἔξαφνα δραματικὸς συγγραφεὺς μεγάλης δυνάμεως μὲ τὸ πρῶτό του δράμα τὸν «Γυιὸ τοῦ Ἰσκιου» ποῦ ἔκαμε τόσοσιν πάταγον εἰς τοὺς φιλολογικοὺς μας κύκλους.

Τὸ «κόκκινο πουκάμισο» εἶνε τὸ δεύτερον δραματικὸν ἔργον τοῦ κ. Μελά τὸ ὁποῖον, ἀδημοσίευστον ἀκόμα, ἐπαίχθη μὲ ἐπιτυχίαν ἀρκετὴν εἰς τὰς Αθήνας, πρῶτη δὲ φορὰ προχθὲς ἐστὶ Σμύρνη ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ «Σπόρτικ κλούβ» ἀπὸ τὸν κάλλιστον θίασον τῆς κυρίας Κυβέλης Ἀδριανοῦ.

Ὁ μῦθος τοῦ τριπράκτου αὐτοῦ δράματος εἶνε παρμένοσιν ἀπὸ κοινωνία καθ' ὅπως Ἑλληνικὴ καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπλοῦστατος. Ὁ ἦρωσ τοῦ, ποῦ ἔχει ἦδη ἀμαρτήσιν, γιὰτὶ δὲν θέλησεν νὰ παντρευτῆ τὴν ἀρραβωνιαστικίαν του καὶ ἔτσι τὴν ἔκαμε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ χυτιῶ, ἀτιμάζεται ἀπὸ τὴν γυναῖκά του τὴν Τριανταφυλλιά.

Πάνω ἐς αὐτὴ τὴ συνειθισμένη ὑπόθεσιν, πλέκει τὸ δράμα τοῦ ὁ συγγραφεὺς, μὰ μὲ τόση τέχνη καὶ μὲ τόση ψιλοδοῦλευσιν, ποῦ ἐστὶν θεατὴ παρουσιάζεται τέλειον καὶ πολὺ πρωτότυπον.

Ἀπὸ αὐτὴ τὴ πρῶτη πράξι, συναρπάζεται καὶ ἐνθουσιάζεται ὁ θεατὴς, εἰμπορεῖ δὲ λίγο πολὺ νὰ μαντεύσῃ καὶ τὸ τέλος τοῦ δράματος. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ συγγραφεὺς, γιὰ νὰ κάμῃ δηλαδὴ τέτοια τὴ πρῶτη πράξι, θὰ πῆ πὼς ἔχει μεγάλη πεποιθῆσιν ἐστὶ φαντασία του καὶ ἐστὶ τέχνη του ὅτι θὰ βαστάξῃ ἕως τὸ τέλος τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ θεατοῦ χωρὶς καθόλου νὰ τὸ ψυχράνῃ. — Οἱ χαρακτῆρες ὅλοι σχεδὸν τοῦ δράματος, ἔκτος ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Σταύρου ποῦ κατακτᾷ λιγάκι ὑπερβολικὸς μὲ τὰ παραμύθια — ἀριστουργήματα λυρικῆς ποιήσεως — τὰ ὁποῖα φαίνεται ἀγαπᾷ ἰδιαίτερος ὁ ποιητὴς, ὡς λυρικός κυρίως ποιητὴς ποῦ φαίνεται ὅτι εἶνε, ἔχουν μεγάλη φυσικότητα, εἰμπορεῖ δὲ νὰ πῆ κανεὶς πὼς εἶνε τέλειοι. Ἐπειδὴ, καθὼς ἀναφῆραμε, ὁ μῦθος τοῦ δράματος εἶνε ἀπλοῦς, χωρὶς πολλὰ ἐπεισόδια, πιθανὸν τὸ «κόκκινο πουκάμισο» ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ φαίνεται ὡς *drame à tiroirs* ἢ *πλοκὴ τοῦ ὄμοσ* καὶ ἢ *ἄλλοι* του ἀνάλογος, εἶνε μεγάλα προτερήματα καὶ τιμοῦν πολὺ τὸν συγγραφέα. Ὁλοσ διόλου ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν μᾶς

ἔκαμε ὁ χαρακτῆρ τῆς Τριανταφυλλιάς. Φυσικότερος χαρακτῆρ ἦτο ἀδύνατο νὰ πλασθῆ. Ἡ ἀφέλεια τῆς ἐξομολογήσεως τῆς αἰτιμίας τῆς, αἱ ἀοριστίαι τῆς ἐκεῖναι καὶ ἡ μὴ συναισθησις τόσοσιν τοῦ μεγάλου ἐγκλήματος ποῦ ἔκαμε, εἶνε ἀπαράμιλλα καὶ φανερόσιν τὸν μοναδικὸν τύπον τῆς γυναικείας ἀδυναμίας. Ἐπειτα ἡ μεταμέλεια ἐκεῖνη καὶ ἡ λύπη διὰ τὴν αἰσχράν τῆς πράξιν, αἱ τύψεις τῆς συνειδήσεώς τῆς, ποῦ τὴν κάμουν νὰ ξεφωνίσῃ τὰ ἀπελπιστικὰ ἐκεῖνα λόγια «σκότωσέ με, Σταύρο, σκότωσέ με» δὲν τὴν ταπεινῶσιν πλέον, ἀλλὰ ἀπεναντίας τὴν ἀνυψῶσιν καὶ γι' αὐτὸ εἰς τὴν σκηναὴν ἐκεῖνην ὁ θεατὴς χωρὶς νὰ τὸ θέλει αἰσθάνεται καὶ αὐτὸς κάποιαν συμπάθειαν πρὸς αὐτὴν ἐνῶ κυρίως ὡς αἴτιμον, ἔπρεπε νὰ τὴν ἀποστρέφεται.

Κάποιος ἐθεώρησεν ἀφύσικον τὴν σκηναὴν ἐκεῖνην κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Σταύρος τὴν ἀφίνει καὶ φεύγει ἐστὶ ταβέρνα χωρὶς νὰ τὴν κακοποιήσῃ. Ἀπεναντίας ὅσο καὶ ἀγροίκος, ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς του θέσεως, καὶ ἂν εἶναι ὁ ἄνδρας τῆς Τριανταφυλλιάς, αἰσθάνεται πολὺ βαθειὰ τὴν μεταμέλεια τῆς γυναίκας του καὶ γι' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν αἰτία δείχεται πολὺ ἐπιεικῆς καὶ φεύγει γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸν Ἀχιλλέα, τὸν ἀντραστὴν του.

Ἐνα μονάχα πρᾶγμα δὲν μᾶς ἔκαμε τόσο καλὴν ἐντύπωσιν. Γιὰτὶ τᾶχα ὁ συγγραφεὺς νὰ θέσῃ ὅτι τὸ κόκκινο πουκάμισο τοῦ Ἀχιλλέα ἐσαγήνευσεν τὴν Τριανταφυλλιά.

Αὐτὸ μᾶς φαίνεται ὅσιν νὰ μὴν εἶνε καὶ πολὺ ἑλληνικό. Μὰ θὰ μᾶς πῆ κανεὶς ὅτι αὐτοῦ δὲ εἶνε ποῦ πρωτοτυπεῖ ὁ ποιητὴς, διότι πὼς θᾶβαζε πάνω ἀπὸ τὸ ἔργον του τὸν σφαντακτερόν τίτλον «κόκκινο πουκάμισο» καὶ πὼς θὰ τελείωνε ἰδιότροπα λιγάκι ἢ πρῶτη πράξι μὲ τὴν φράσιν «ληγαῖνω νὰ φορέσω καὶ γὼ κόκκινο πουκάμισο!». Ἡ φυσικότητα τῶν χαρακτῆρων δείχθηκε πολὺ πειδωτικὰ μέσα εἰς τὴν δευτέραν πράξιν, τὴν παριστάνουσαν τὴν ταβέρναν τῆς ὁποίας ὅλα ἐν γένει τὰ πρόσωπα εἶνε τύποι τέλειοι.

Ἡ τρίτη καὶ τελευταία πράξι τοῦ δράματος εἶνε ἢ δυνατωτέρα ἀπὸ ὅλας γεμίτη ἀπὸ φαντασίαν ζωηράν, ἀπὸ ποιήσιν καὶ ἀπὸ τραγικότητα. Τὸ μόνον ἴσως λάθος τῆς εἶνε ποῦ τὴν ὥρα ποῦ ξεψυχᾷ ἐστὶ κρεββάτι ἀπάνω κάμει νεῦμα ἐστὶ γειτόνισσα νὰ βγάλῃ ἔξω τὴν γυναῖκά του. Ὁ ἐτοιμοθάνατος δὲν εἶνε τόσο σκληρός.

Γενικῶς τὸ «κόκκινο πουκάμισο» εἶνε ἐν ἀπὸ

τὰ καλλίτερα τῆς ἔργα ἑλληνικῆς μας δραματικῆς τέχνης καὶ προσθέτει μεγαλειότεραν φήμην εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κ. Μελά εἶνε δὲ ἀνώτερον πολὺ ἀπὸ τὸν «Γυιὸ τοῦ Ἰσκιου» τὸν μῦθον τοῦ ὁποῖου, ὅσο καὶ ἂν διατείνεται καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Μελάς τὸ ἐναντίον, εὐρίσκομεν πολὺ παραδόξον καὶ σκοτεινὸν καὶ κατὰ συνέπειαν ὄχι τόσοσιν ἑλληνικόν. Δὲν

ἔχομεν δὲ παρὰ νὰ συγκαρῶμεν δλόψυχα τὸν ποιητὴν τοῦ «κόκκινου πουκάμισου» ὁ ὁποῖος ἐννόησε πολὺ καλὰ ἀπὸ ποῖο περιβάλλον τῆς κοινωνικῆς μας θέσεως ἔπρεπε νὰ πάρῃ ὑπόθεσιν γιὰ τὸ δεύτερόν του δράμα.

Σμύρνη

ΟΣΒΑΛΛΟΣ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Τὸν προσεχῆ Ἰούλιον τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λειψίας θὰ ἐωρτάσῃ τὴν πεντηκονταετηρίδα του. Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑλλ. Πανεπιστημίου ὤρισθη ὁ κ. Γ. Στρέιτ.

**

Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον θὰ ἐορταστοῦν τρεῖς ἑκατονταετηρίδες γεννήσεως, ἢ τοῦ Μένδελσον (3 Φεβρ.) τοῦ Δάρβιν (12 Φεβρ.), τοῦ Λίγκολν (12 Φεβρ.) καὶ τὴν 1 Μαρτίου τοῦ Σοπέν. Ἐωρτάσθη ἤδη ἡ ἑκατονταετηρίς τοῦ Εδγάρ Πόε, γεννηθέντος τῆ 19 Ἰανουαρίου 1809. Ὡσαύτως θὰ ἐορτασθῆ προσεχῶς καὶ ἡ ἑκατονταετηρίς τοῦ Χάινδν.

**

Ἀγρίαν λογοκρισίαν ὑπέστη ὁ ἀτυχῆς Μολιέρου ἐν Ἰαπωνίᾳ. Κανὲν ἀπολύτως ἔργον του δὲν ἐπετράπη νὰ παιχθῆ, διότι κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν Ἰαπώνων ὁ Μολιέρου εἶνε ἐπικίνδυνος ἀνρχικός, προσβάλλων καὶ συγκλονίζων τὰς βάσεις τῆς νεωτέρας Ἰαπωνικῆς κοινωνίας. Πρὸ πικρῶς δὲν ἠδύναντο οἱ ἠθικοὶ κίτρινοι νὰ τοῦ συγχωρήσουν τὴν προσπάθειαν νὰ γελιοποιήσῃ καὶ ἐξασθενήσῃ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν. Εἰς τὰς κωμωδίας τοῦ Μολιέρου δὲν ὑπάρχει οὔτε μία σκηνὴ εἰς τὴν ὁποῖαν ὁ πατὴρ νὰ μὴ περιπαίξεται πρὸς τῶν υἱῶν του.

Μία ἄλλη κακία τῶν κλασικῶν τούτων ἔργων εἶνε ἡ σχέσις τῶν δύο φύλων. Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἡ σύζυγος ὀφείλει ἀπόλυτον ὑπακοὴν εἰς τὸν ἄνδρα, μὴ τολμῶσα οὐδὲ κἄν νὰ τῷ ἀντεῖπῃ. Τούναντίον ὁ Μολιέρου ἐπιτρέπει εἰς τὰς συζύγους ὄχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπατοῦν ἀκόμη τοὺς συμβίους των. Ἐπίσης ἀκατάληπτος εἶνε ἡ ἐλευθερία μετὰ τῆς ὁποίας οἱ ὑπηρετῆται τῶν κωμωδιῶν τοῦ Μολιέρου παιρμαίξουν τοὺς κυρίους των.

**

Ἐν Βοστώνῃ ὁ Ἀμερικανὸς φιλέλλην καθηγητὴς κ. I. Mahaffy ἔκαμε σειράν διαλέξεων περὶ τῆς Ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας.

Ἡτοκτόνησεν ἐν Παρισίοις ὁ Ἀλβέρτος Μερᾶ (*Mérai*) ἐκ τῶν κελῶν ποιητῶν τῆς Γαλλίας. Ἐζησεν ἀθουρῶς μὴν ζωὴν φριδράν, ἀλλ' ἦτις κατέληξεν εἰς μελαγχολίαν.

Ἐἶχε κατακτήσῃ ἕξις δι' αὐτὸν νὰ ἀστειεύηται, νὰ φίνεται εὐθυμος, καίτοι ἐν σάρκωμα εἰς τὸν λαίμον ἦτο ἀφορμὴ νὰ τὸν στενοχωρῆ. Κατόπιν ἐγχειρίσεως ἀπηλλάγη τοῦ σαρκόματος, ἀλλὰ μαζὶ μὲ αὐτὸ ἔλλειψε ἡ εὐθυμία τοῦ ποιητοῦ καὶ κατέστη ὁ μελαγχολικώτερος τῶν ἀνθρώπων.

Ὅταν ἐξέδωκε τὰς «Χιμαίρας» ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ, ἔγραψε διὰ τοὺς στίχους τοῦ Μερᾶ, ὅτι «ἔχουν τὸ βαθύ θέλητρον τῶν πραγμάτων ἀπὸ τῶν ὁπίων προκύπτουν τὰ ἄνθη καὶ τῶν ψυχῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας προκύπτουν αἱ ἰδέαι». Ὁ *Th. de Banville* ἀπεφάνθη εἰς μίαν κριτικὴν του δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν «Ἐπιθεώρησιν τοῦ ἸΘ' αἰῶνος» ὅτι ὁ Μερᾶ εὗρισκε τὴν ἀριστικὴν λέξιν, τὴν δικαιογυσσαν κόσμον ἰδεῶν καὶ ὀνείρων». Ἄλλ' ἔζη, καίτοι τοσοῦτον εὐμοιρῶν ποιητικῆς φλεβός, ἐν μόνωσει νέοι διηνοῖγοντο ποιητικοὶ ὀρίζοντες οἱ Παρνακσιδεῖς ἀπεκλήρυττον τοὺς πηλαιοτέρους, ἐν οἷς καὶ ὁ Μερᾶ καὶ ὁ ποιητὴς παρεγνωρίσθη. Ἐκ τῶν ποιημάτων τοῦ Μερᾶ, αἱ «Χιμαίραι», τὸ «Ἐἶδωλον», αἱ «Μαρμαρίνοι πόλεις» στεφθεῖσθαι ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ τὰ «Παρισινὰ ποιήματα» εἶνε τὰ ὀραιότερα.

Ὁ φιλελληνικώτατος διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος «Βελγικὴ Ἀνεξαρτησία» ἀπέθανε.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενὴς κ. Γλυκερόπουλος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν «Ἐταιρίαν τῶν Ἑλλήνων θεατρικῶν συγγραφέων» ὅτι διαθέτει 4,500 δρ. ἵνα χρησιμεύσουν ὡς βραβεῖον εἰς τὸ θεατρικὸν ἔργον (δρᾶμα ἢ κωμῳδίαν) τὸ ὅποιον ἤθελε κρίνῃ ὡς καλλίτερον—μετὰ προκριματικὴν ἔλεγχον ἐκ μέρους τῆς ἐταιρείας τῶν συγγραφέων—ὁμᾶς ἐπιλέκτων θεατῶν, κατὰ τὴν ἀπὸ σκηνῆς δικιμηστικὴν παράστασίν του. Σκοπὸς τοῦ βραβείου δὲν εἶνε νὰ ἐνισχύῃ τὴν παραγωγὴν, ἀλλὰ νὰ καθορίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὄντως ἐπιτυχέστερου ἔργου.

Εὐφύμως ἀναφέρεται τὸ μουσικὸν τάλαντον τοῦ ἐν Μιλάνῳ σπουδάζοντος ὀξυφώνου κ. Δ. Γώγου ἐκ Καλλιπόλεως, μαθητοῦ προσφιλοῦς τοῦ κ. Σαμάρα Ψάλλει μὲ πολλὴν τέχνην, ἐσχάτως δὲ ἀνήλθεν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου Βέρδη παίξας εἰς τὸν «Φάουστ» καὶ «Ριγολέττον». Προσεχῶς ἀφικνεῖται εἰς Ἀθήνας.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ἑλληνικαὶ πρόοδοι». Πανελλήνιον εἰκονογραφημένον λεύκωμα, ὑπὸ Π. Σαρχάκου καὶ Θ. Φιλαδελφῆος, συνεργασίᾳ τῶν εἰδικωτέρων κοινωνολόγων, ἐπιστημόνων κ.λ.π. Περιέχει ἄρθρα καὶ μελέτας τῶν κ.κ. Σπανδωνῆ, Μαρτζώκη, Λάσκαρα, Χατζιδάκη, Παλαμά, Καλογεροπούλου, Σιγού-

ρου, Ρουσοπούλου κ.λ.π. Αἱ Ἑλληνικαὶ πρόοδοι ἐν παντὶ κλάδῳ ἐκτίθενται μετὰ τῆς δυνατῆς ἀκριβείας. Ὁ τόμος ἐκ. 265 σελ. μεγάλου σχήματος ἀποτελούμενος εἶνε πλουσιῶς εἰκονογραφημένος.

Ὁ ἐνθουσιώδης λάτρης τῆς Ἑλλ. γλώσσης κ. Σιμόνε Μπροῦβερ ἐξέδωκεν ἐν Νεαπόλει ἐν φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον **Τὸ ἄγαλμα**, διήγημα τὸ ὅποιον διαπνέει ἐξυχοῦς φιλελληνισμοῦ. Ὁ κ. Μπροῦβερ καὶ ἄλλα διηγήματα ἔχει δημοσιεύσει Ἑλληνοιστί, τὴν «Ψυχὴν τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὴν «Οἰκίαν τοῦ Γλαύκου».

Ὁ ὄφηγιτής κ. Γ. Λαμπάκης ἐκδίδει προσεχῶς περιγραφὴν τῶν Ἑπτὰ ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἧται τῆς Πάμμου, Ἐφέσου, Σμύρνης, Περγᾶμου, Σάδρων, Φιλαδελφείας καὶ Λαδικείας. Τὸ ἔργον θὰ περιέχῃ 50 εἰκόνες.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ ἀνα τὴν Εσπερίαν ταξιδίου του ὁ συμπολίτης ζωγράφος κ. Χρ. Συράκος ὅστις μέλλει καὶ πάλιν νὰ μᾶς ἐκπλήξῃ μὲ τὰς προόδους ὡς ἔκχμεν εἰς τὴν θείαν του Ἀπελλοῦ τέχνην, μελετῶν τὰ ἀριστουργήματα τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν εἰς τὰς πινακοθήκας τῶν Παρισίων, Λονδίνου, Νεαπόλεως.

Διδα Ε. Σ. Σάμον. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰ δύο σα κολακευτικὰ ἐγράψατε ἐν τῇ ἐπιστολῇ σας. Τὰ δύο ποιήματά σας ἐλάβομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν. Θὰ δημοσιεύσωσι προσεχῶς. Τὴν ἐσπόμενον ἐδώκαμεν εἰς τὸν συνεργάτην μας κ. Γ. Σ. — Κον Α. Μ. Αλεξάνδρου. Διὰ τὰς ἐνεργείας σας εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, ἀναμένομεν νὰ

πράξητε τὸ καλλίτερον. Στείλατε τὸ ταχύτερον τὰς εἰκόνας. Τὰ δύο πρῶτα φυλλάδια τοῦ περιοδικοῦ Σ. δὲν ἐλάβομεν. Περισσότερα δι' ἰδιαιτέρας μᾶς ἐπιστολῆς. — Κον Α. Δ. Κ. Ἀθήνας. Προσεχῶς θὰ ἔχετε παραγγελίαν μας. — Κον Δ. Κ. Ἀθήνας. Αἱ ἀπαντήσεις σας δυστυχῶς μᾶς εἶναι ἀσύμφοροι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ Βαρθολομαῖος (συνέχεια), Τάχη Σίμου. — Τὸ κοιμητήριον, Γ. Θ. Σημηριώτου. — Τὰ ἀστρά Alphonse Daulet, μεταφρ. Θ. Εξάρου. — Αἱ γυναῖκες τῶν κυρίως Ἰνδῶν καὶ τῶν Βραχμάνων, Κλ. Κήττα. — Πέραν τοῦ Τάφου, Πέτρου Ραῖση. — Κυβέλλη Ἀδριανῶ, σκιαγραφία. — Ὁ Τολστόη, Β. Ν. Ηαργάλλ. — Ἀπὸ τὸ θεάτρὸν μας. Τὸ κόκκινον πουκάμισο, Οσβάρδου. — Ποικίλα, Φιλολογικαὶ πινακίδες, Γράμματα καὶ Τέχνη, Νεαὶ ἐκδόσεις, Μικρὰ ἀλληλογραφία.

Εἰκόνες: Ἡ ἐν Πετροπόλει Λεωφόρος, Νέσος, Κυβέλλη Ἀδριανῶ.

Εκδίδεται καὶ διευθύνεται: Γ. Λαζίδης, Τάκης Σίμος, Ι. Τσουκαρίδης.
Διευθυνσις: Τυπογραφεῖον ἡ «Μέλισσα» Δίοδος Γαλαξίου Τάφου, κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν. — ΣΜΥΡΝΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η "ΜΕΛΙΣΣΑ,,

ΓΕΩΡΓ. ΛΑΞΙΔΟΥ

ΚΑΙ

ΙΩΑΝΝ. ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΟΥ

ΔΙΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Αθηνῶν.

ΣΜΥΡΝΗ

Εν αὐτῷ ἐκτελοῦνται παντὸς εἶδους τυπογραφικαὶ ἐργασίαι, μετὰ
μεγίστης ταχύτητος καὶ φιλοκαλίας.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ

ΦΑΚΕΛΛΩΝ, ΕΠΙΣΤΟΛΟΚΕΦΑΛΙΔΩΝ, ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

ΚΑΤΑΣΤΙΧΩΝ, ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ,

ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΩΝ ΓΑΜΩΝ, ΚΗΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ

ΔΙΠΛΟΥΤΥΠΩΝ, ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΤΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ

Εκτυποῦνται στιγμιαίως καὶ Καλλιτεχνικώτατα

ΤΙΜΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ